

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ Π.Μ.Σ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΕ
ΘΕΜΑ ‘ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ
ΚΑΤΑΖΗΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ,
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ, ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ
ΧΩΡΟ 1967-1981’.

ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ ΑΝΤΡΕΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ. Κ.ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΠΕΛΕ,
ΚΑ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΑ. ΜΗΛΙΩΝΗ

ΚΕΡΚΥΡΑ, 2019-2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος- Σκοποί της μελέτης	σελ.....3
------------------------------	-----------

ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ

Φύλο καταζητούμενων	σελ.....5
Οικογενειακή κατάσταση καταζητούμενων	σελ...7
Ημερομηνία γέννησης καταζητούμενων	σελ.....8
Πολιτικές πεποιθήσεις καταζητούμενων	σελ.....10
Επάγγελμα/ ασχολία των καταζητούμενων	σελ...15
Τόπος κατοικίας των καταζητούμενων	σελ.....19
Λοιπά σχόλια	σελ.....21
Συμπεράσματα- Επίλογος	σελ.....28
Βιβλιογραφία- Πηγές- Φιλμογραφία	σελ.....29
Παράρτημα φωτογραφιών	σελ.....30

Σκοπός της διπλωματικής μου εργασίας στο Π.Μ.Σ της Ιστορικής δημογραφίας είναι να ασχοληθώ με ένα θέμα, το οποίο είναι μείζονος σημασίας καθώς η διερεύνηση του μπορεί να οδηγήσει σε ατραπούς, με την εμβάθυνση των οποίων μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα τόσο στο ιστορικό όσο και στο κοινωνικό πεδίο. Το θέμα της εργασίας είναι να φτιαχτεί το δημογραφικό προφίλ των αντιστασιακών, κομμουνιστών και αναρχικών για τις χρονολογίες 1967- 1981. Επιπλέον σκοπός ήταν και παραμένει να δουλέψω ερευνητικά πάνω σε ένα θέμα, το οποίο να μεν θα μπορέσει να εξελίξει τις γνώσεις μας(στο βαθμό που θα μπορούσε να το πραγματώσει), αλλά θα μπορούσε παράλληλα να χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς του κοινωνικού ανταγωνισμού. Είναι σημαντικό να αναφέρω ότι ένας ακόμη λόγος που διάλεξα τις συγκεκριμένες ημερομηνίες και δεν ασχολήθηκα με θέματα όπως ο εμφύλιος στον Ελλαδικό χώρο (εποχή με εξίσου μεγάλο ενδιαφέρον), έχει να κάνει ακριβώς με τις χρονολογίες. Είναι ζητήματα που το χρονικό τους νήμα εκτείνεται σε ένα βάθος της τάξης των σαράντα και πλέον χρόνων, είναι θέματα δηλαδή τα οποία είναι πολύ σύγχρονα. Γίνεται εύκολα ως εκ τούτου αντιληπτό ότι είναι θέματα, τα οποία ενέχουν κινδύνους στην ψηλάφηση τους και κουβαλούν επιπροσθέτως μια εγγενή δυσκολία. Η δυσκολία αυτή μπορεί να κωδικοποιηθεί ως ‘ελλιπείς πηγές’, μια δυσκολία η οποία πολλές φορές είναι μια δαμόκλειος σπάθη επάνω από τον ερευνητή. Ένας υπαρκτός σκόπελος, ο οποίος μπορεί να βυθίσει την επιθυμία για διερεύνηση και ενδελεχή μελέτη ορισμένων ζητημάτων. Από την εν λόγω προβληματική δεν θα μπορούσα να υποστηρίξω ότι μπόρεσα να βγω αλώβητος. Ήρθα αντιμέτωπος με σχετικά λίγες διαθέσιμες πηγές, κάτι το οποίο έκανε την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής ακόμα πιο δύσκολη. Κρατώντας από την άλλη ακέραιο το ερευνητικό μου ενδιαφέρον επάνω στο ζήτημα, αποφάσισα να συνεχίσω με το παρόν θέμα.

Πιο συγκεκριμένα όσον αφορά στις πρωτογενείς πηγές πρέπει να αναφέρω ότι μελέτησα αρχεία τα οποία αναζήτησα στα Γ.Α.Κ Κέρκυρας(αποτάθηκα και σε Γ.Α.Κ άλλων περιφερειών αλλά δεν είχαν διαθέσιμα σχετικά στοιχεία), αφού μου παραχωρήθηκαν τα εξέτασα και άρχισα την αποδελτίωση τους. Τα αρχεία που μελέτησα προέρχονταν από τα αρχεία της χωροφυλακής και της αστυνομίας, είναι επίσημα δηλαδή κρατικά έγγραφα και ακολουθούν ένα συγκεκριμένο μοτίβο. Είναι φάκελοι πολιτικών καταζητούμενων, όπου ανάλογα με το μέρος στο οποίο καταζητούνταν, δινόταν σήμα από το εκεί αστυνομικό τμήμα σε όλα τα αστυνομικά τμήματα της Ελλαδικής επικράτειας. Για να κλείσουμε το προλογικό αυτό κομμάτι, σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι το σήμα που έδινε το εκάστοτε αστυνομικό

τμήμα, έδινε πλήρη αναφορά για την ταυτότητα του διωκόμενου- της διωκόμενης, στα αστυνομικά τμήματα ανά την Ελλάδα. Στο σήμα που δινόταν, συμπεριλαμβανόταν μια πληθώρα πληροφοριών όπως το ονοματεπώνυμο, η οικογενειακή κατάσταση και η πολιτική ταυτότητα των διωκόμενων μεταξύ άλλων. Όλα αυτά τα στοιχεία καθώς και πολλά ακόμα παρατίθενται στην ροή της διπλωματικής εργασίας, πιο συγκεκριμένα στο φύλλο excel, όπου κατατίθενται όλα τα στοιχεία πάνω στα οποία δούλεψα. Επειδή όπως προανέφερα, οι διαθέσιμες πρωτογενείς πηγές ήταν σε σημαντικό βαθμό ανεπαρκείς λόγω της ποσοτικής τους (και όχι της ποιοτικής τους ένδειας), ανέτρεξα και σε δευτερογενείς πηγές από βιβλία, μπροσούρες, αποκόμματα εφημερίδων, ντοκιμαντέρ, ώστε να εμπλουτίσω την εργασία.

Στο σημείο αυτό, παρατίθεται οι κατηγορίες που προέκυψαν μετά από την αποδελτίωση των πρωτογενών πηγών, τις οποίες κατέγραψα και στην συνέχεια επεξεργάστηκα. Οι ομολογουμένως χρήσιμες πληροφορίες που αποκόμισα, είναι επί της ουσίας ο πυρήνας γύρω από τον οποίο διαρθρώνεται η παρούσα εργασία.

A. Ο αύξοντος αριθμός του/ της αναζητουμένου/ αναζητουμένης

B. Τα αρχικά των ονομάτων και επώνυμων τους, καθώς τα ιστορικά γεγονότα είναι σύγχρονα και κάποιοι από αυτούς τους ανθρώπους είναι ίσως ακόμη εν ζωή

Γ. Το φύλο τους (χωρισμένοι σε άρρεν και θήλυ)

Δ. Την ηλικία τους (αναφέρεται σε ελάχιστες περιπτώσεις η ηλικία)

Ε. Την ημερομηνία/ χρονολογία γέννησης (αναφέρεται είτε μόνο η χρονολογία, ένας τετραψήφιος δηλαδή αριθμός, είτε πλήρης ημερομηνία)

ΣΤ. Τον τόπο καταγωγής τους

Ζ. Τον τόπο διαμονής τους

Η. Το επάγγελμα/ασχολία τους (υπάρχουν αρκετές καταχωρήσεις όπου δεν αναφέρεται από τα ίδια τα αρχεία κάποια ασχολία ή επάγγελμα)

Θ. Την πολιτική τους ταυτότητα/ιδιότητα (σε πολλές περιπτώσεις δεν αναφέρεται μόνο η πολιτική ιδιότητα αλλά και κατά πόσο το κράτος τον θεωρεί επικίνδυνο εχθρό. Πιο συγκεκριμένα συναντάμε συχνά στα αρχεία, μαζί με την πολιτική ιδιότητα του κομμουνιστή επί παραδείγματι, να αναφέρεται και ότι είναι άλφα, βήτα ή γάμα κατηγορίας).

Ι. Την οικογενειακή τους κατάσταση (στις πλείστες των περιπτώσεων αναφέρεται η οικογενειακή κατάσταση μόνο των γυναικών και αυτό όχι σε όλες τις περιπτώσεις)

ΙΑ. Χρονιά ή ημερομηνία κατά την οποία αναζητούνται/καταζητούνται (παρατηρείται σε κάποιες περιπτώσεις να αναζητούνται μια ορισμένη χρονική περίοδο ενώ υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις κατά τις οποίες αναζητούνται άτομα σε διάφορες

χρονικές περιόδους, κάποιες φορές με χρονική συνέχεια ενώ κάποιες άλλες με χρονική ασυνέχεια)

ΙΒ. Αν υπάρχει ή όχι παύση της αναζήτησης

ΙΓ. Λοιπά σχόλια (στη κατηγορία αυτή αναφέρονται στοιχεία σχετικά με το άτομο που έχει προβεί σε μια ενέργεια, άτομα ή καταστάσεις που σχετίζονται με την εκάστοτε υπόθεση άλλα και εκτιμήσεις σχετικά με την υπόθεση. Λειτουργεί στην ουσία ως ένας φάκελος για την υπόθεση ή (και) το άτομο, το οποίο αναζητείται).

Με βάση την επεξεργασία και αποδελτίωση των πρωτογενών πηγών, δομήθηκαν τόσο τα γραφήματα όσο και οι πίτες, όπου και αποτελούν τα στατιστικά στοιχεία, το τεχνικό κομμάτι του εν λόγω πονήματος.

Η επιλογή να παρατεθεί πρώτο το γράφημα με το φύλο των καταζητούμενων έχει διττή σημασία. Αφενός ακολουθεί την σειρά του φύλλου excel, αφετέρου έχει και μια βαρύτητα από την άποψη του περιεχομένου. Συνοπτικά θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για τον έμφυλο διαχωρισμό, μια κάθετα ιεραρχημένη σχέση. Στην παρούσα εργασία(από το 1967-1981), εξετάζεται ιστορικά μια εποχή, κατά την οποία οι έμφυλοι ρόλοι και διαχωρισμοί στην Ελληνική κοινωνία είναι παρόντες. Κοιτάζοντας μερικά χρόνια πιο πίσω από την εποχή που αναλύεται εδώ, πιο συγκεκριμένα στον Ελληνικό εμφύλιο και στην περίοδο της αντίστασης, αντιλαμβανόμαστε ότι για μια γυναίκα το να πολεμήσει και να αγωνιστεί από οποιοδήποτε μετερίζι αποτελούσε από μόνο του μια πράξη αντίστασης. Σε εποχές όπως αυτές που αναφέρθηκαν, όπου σε πολλές περιπτώσεις, η γυναίκα βρισκόταν σε πολύ χαμηλή θέση, κλεισμένη στο σπιτικό, ασχολούμενη με τα οικοκυρικά και η επιβαλλόμενη κοινωνικά συνθήκη ήταν να προετοιμαστεί ως καλή σύζυγος και μητέρα, η απόφαση να αγωνιστεί ήταν από μόνη της ριζοσπαστική και προωθημένη.

Η περίοδος του εμφυλίου και της αντίστασης αναφέρεται τόσο γιατί ήταν πολλές οι γυναίκες, οι οποίες αμφισβήτησαν τις κοινωνικές προσταγές της εποχής τους, αποφασίζοντας οι ίδιες για τον εαυτό τους, όσο και για ένα ακόμη λόγο. Σε μια προσπάθεια καταγραφής σπαραγμάτων της ιστορίας δεν είναι μόνο σημαντικό να θέσουμε το ιστορικό πλαίσιο. Είναι απείρως σημαντικότερο να μπορέσουμε να δούμε την ιστορική καταγραφή ως ζωντανό οργανισμό όπου γεγονότα και καταστάσεις δημιουργούν τα κοινωνικά εκείνα πλέγματα, τα οποία αν αντιληφθούμε και μπορέσουμε να ενώσουμε, θα καταστήσουν εφικτή την ερμηνεία. Πρώτος σταθμός μας είναι το έτος 1967. Μέσα σε αυτή την χρονιά πολυάριθμοι αγώνες δόθηκαν τόσο στο κοινωνικό όσο και στο πολιτικό πεδίο. Αγώνες στους οποίους προφανώς συμμετείχαν και γυναίκες. Η δυναμική αυτών των αγώνων συνέβαλε σε ένα βαθμό σε μια σχετική καλυτέρευση των όρων ζωής κάποιων γυναικών, σε καμία περίπτωση παρόλα αυτά δεν μπορούμε να πούμε ότι οι έμφυλες διακρίσεις έπαψαν να υφίστανται και να ορίζουν πολλούς τομείς του κοινωνικού. Ακόμα και στα χρόνια που εξετάζονται στη παρούσα εργασία, γίνεται αντιληπτό ότι η θέση της γυναίκας

παραμένει αν μη τι άλλο παραγκωνισμένη. Οι εποχές που εξετάζονται στο παρόν πόνημα έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα, αναφέρονται σε χρονολογίες σταθμούς της σύγχρονης Ελληνικής ιστορίας. Πιο συγκεκριμένα :

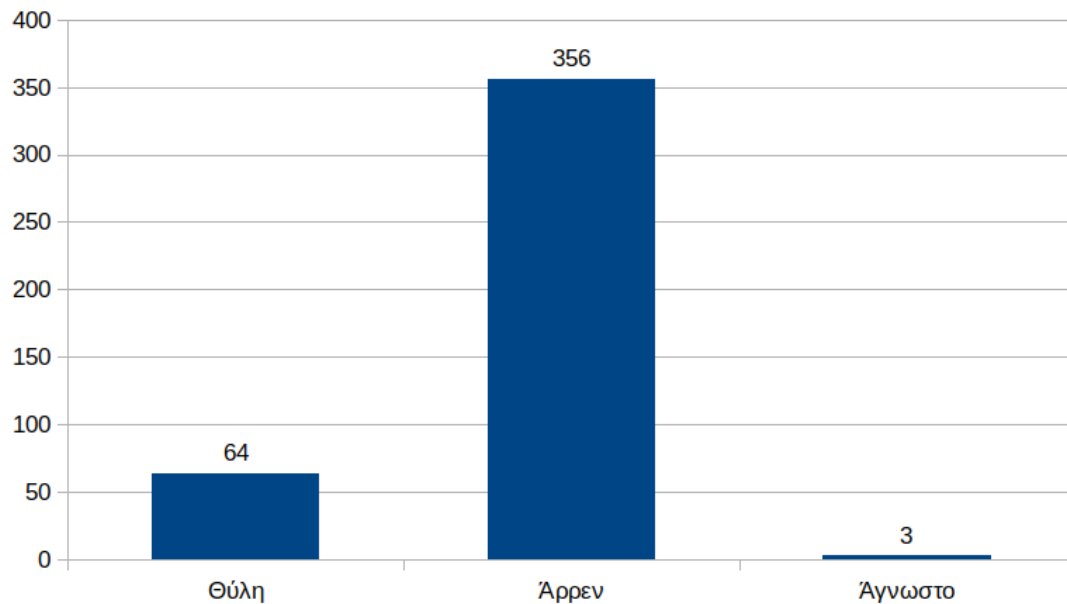
1. 1967-1974 Χούντα των συνταγματαρχών
2. 1974-1980 Μεταπολίτευση
3. 1981-1983(δεν είναι ολόκληρη η παρούσα κατηγορία, καθώς μέχρι εκεί φτάνουν οι πηγές για την εργασία), άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία και διακυβέρνηση.

Είναι γεγονός ότι κατά την διάρκεια της χούντας οι διαχωρισμοί με βάση το φύλο όντως υπήρχαν, αλλά θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι μετά η συνθήκη αυτή βελτιώθηκε . Είναι επίσης αλήθεια ότι κατά την διάρκεια της επταετούς χούντας των συνταγματαρχών, η γυναίκα αντιμετωπιζόταν ως άνθρωπος δεύτερης διαλογής . Κατά την διάρκεια της Μεταπολίτευσης, ο ρόλος της γυναίκας μέσα στην κοινωνία βελτιώθηκε(χωρίς όπως αναφέρθηκε ήδη να έχουν εκλείψει οι διαχωρισμοί), όπως πληροφορούμαστε από τις πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές λόγω και του πρωταγωνιστικού ρόλου των γυναικών μέσα σε κοινωνικούς, ταξικούς και πολιτικούς αγώνες. Τέλος βλέπουμε ότι με την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία, δόθηκαν κάποια προνόμια στις γυναίκες μέσω νόμων ή και διατάξεων, χωρίς αυτό να συμβάλει πραγματικά στην ισότιμη αντιμετώπιση των δυο φύλων. Υπάρχει ένα ουσιώδες ερώτημα. Η όποια καλυτέρευση της θέσης τους προήλθε μέσω της ενεργητικής τους συμμετοχής στα κοινά ή οι εκάστοτε παραχωρήσεις από κάποια κυβέρνηση, ήταν αυτές που μπόρεσαν να συμβάλλουν ουσιωδώς στο πώς μια γυναίκα γινόταν αντιληπτή στη δημόσια ή (και) στη προσωπική σφαίρα.

Σε ένα μεγάλο δείγμα πηγών που εξετάστηκε, είναι καταγραμμένες μόλις εξήντα τέσσερεις (64) γυναίκες, οι οποίες είναι καταξιτούμενες ή αναζητούνται για λόγους που αφορούν στη πολιτική τους δράση. Αριθμός μικρός αν κρίνουμε την ολόενα αυξητική τάση συμμετοχής των γυναικών με την πάροδο των χρόνων. Η πλειοψηφία των καταξιτούμενων, τριακόσιοι πενήντα έξι(356), είναι άνδρες όπως προκύπτει και από το γράφημα. Στο σημείο αυτό κρίνω σημαντικό να αναφέρω το εξής. Το να αποφασίσει ένας άνθρωπος να υιοθετήσει λογική και πρακτικές αγώνα δεν είναι μεταφυσική έννοια. Ούτε μια προκαθορισμένη συνθήκη, κατά την οποία κάποιος είναι προορισμένος να κάνει κάτι ενώ κάποιος άλλος δεν θα καταφέρει ποτέ να κάνει. Πολλές φορές αρκεί για να αγωνιστεί ένας άνθρωπος η απόφαση να υπερνικήσει κάποιους παράγοντες (πολλαπλών αφετηριών και απολήξεων). Αυτός είναι ο πυρήνας του εν λόγω γραφήματος, ότι δηλαδή λόγω της διάστασης του φύλου, πολλές φορές οι γυναίκες είχαν να αντιμετωπίσουν μια πρόσθετη τροχοπέδη, αυτή του φύλου τους. Στο υπό εξέταση γράφημα, βλέπουμε επίσης και τρεις(3) περιπτώσεις ανθρώπων, για τους οποίους δεν γίνεται αναφορά στο φύλο. Αυτό θεωρώ ότι έγινε λόγω βιασύνης και λόγω του ότι ενδέχεται να μην είχε μεγάλη σημασία αφού σε κάθε φάκελο υπήρχε

άλλωστε το όνομα και επώνυμο του ατόμου που αναζητούταν. Σε πολλά από τα αρχεία που εξέτασα άλλωστε, τα στοιχεία δεν έχουν μια κοινή εικόνα που παρουσιάζονται. Αντιλαμβανόμαστε συνεπώς ότι πολλές φορές η καταγραφή που γινόταν ώστε να δοθεί το σήμα για ανεύρεση κάποιου ανθρώπου ενδέχεται να γινόταν κάποιες φορές με πρόχειρο και βεβιασμένο τρόπο.

Γράφημα 1: φύλο των καταζητούμενων.

Πηγή: από τα στοιχεία του excel, Γ.Α.Κ Κέρκυρας (ίδια επεξεργασία).

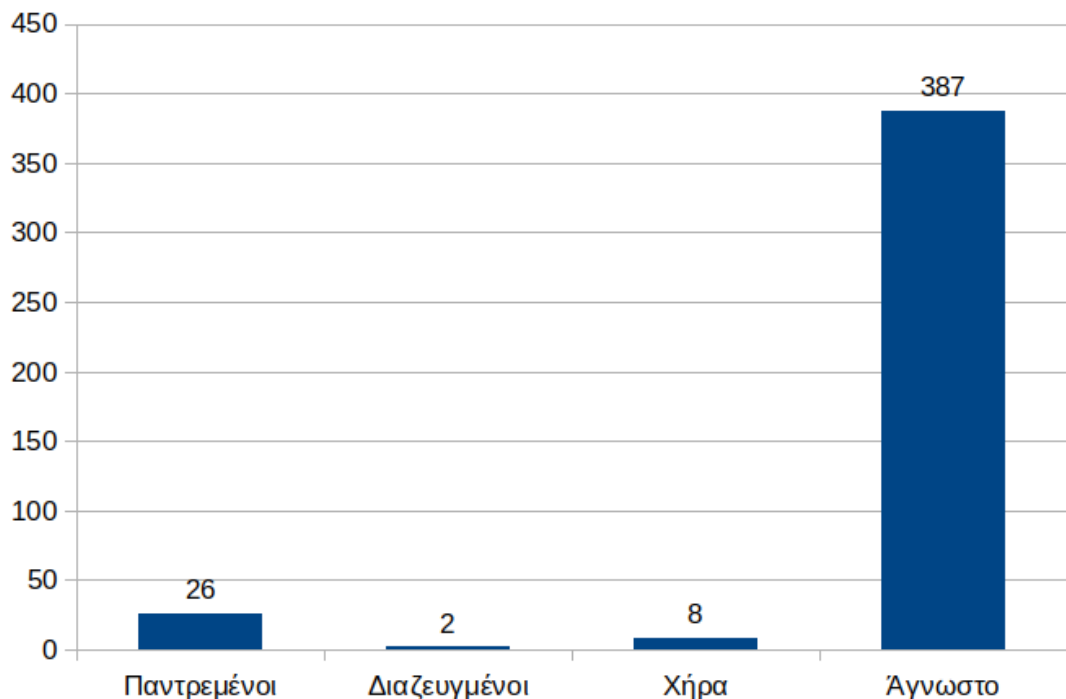
Η συντριπτική πλειοψηφία των καταγραμμένων, ένας αριθμός της τάξης των τριακοσίων ογδόντα επτά (387) ανθρώπων, δεν αναγράφεται αν ήταν παντρεμένοι. Με βάση την δική μου αντίληψη υπάρχουν τουλάχιστον δύο λόγοι για τους οποίους αυτό είχε συμβεί. Μάλλον δεν ήταν προτεραιότητα για τους διώκτες η οικογενειακή κατάσταση αλλά η πολιτική δράση του εκάστοτε αναζητούμενου. Ο δεύτερος λόγος έγκειται στο ότι καταγραφόταν η οικογενειακή κατάσταση στην περίπτωση που κάποιος αναζητούμενος είχε βρεθεί ή συλληφθεί και είχε δηλώσει την οικογενειακή του κατάσταση ή προέκυπτε από κάποιο επίσημο έγγραφο.

Η αμέσως επόμενη κατηγορία είναι οι παντρεμένοι, όπου δεν ξεπερνούν τα είκοσι έξι (26) άτομα. Ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι κατά την αποδελτίωση των πρωτογενών πηγών, από τα είκοσι έξι καταχωρημένα ως ‘παντρεμένοι’ άτομα, η πλειοψηφία τους ήταν γυναίκες. Το γεγονός αυτό συνδέεται στο ένα του σκέλος , με το προηγούμενο γράφημα που αντανακλά έμφυλους ρόλους, σε έναν ορισμένο βαθμό, που για την γυναίκα ήταν πιο επιτακτική κοινωνικά η σύναψη γάμου. Δεν αποκλείεται βέβαια σε καμία περίπτωση κάποια

γυναίκα να είχε σχέση(μόνιμη ή όχι) με κάποιον αλλά να μην ήταν παντρεμένη. Και σε αυτή την περίπτωση παρόλα ταύτα, ενδέχεται για τους διώκτες να μην είχε τόση σημασία η οικογενειακή κατάσταση αλλά ο βαθμός της πολιτικής εμπλοκής και δράσης.

Τέλος παρατηρούμε ότι είναι χαμηλά τα ποσοστά των χήρων και των διαζευγμένων. Τα άτομα που έχουν χηρέψει είναι μόλις οκτώ(8) και στη πλειοψηφία τους είναι γυναίκες, οι οποίες έχουν χάσει τον σύντροφο τους λόγω ασθένειας ή λόγω του ότι είχε σκοτωθεί προγενέστερα σε πόλεμο. Υπάρχουν και περιπτώσεις που κάποιος άντρας είχε χηρέψει αλλά δεν αναγράφεται ο λόγος. Οι διαζευγμένοι είναι μόλις δυο (2) και είναι ισόποσα κατανεμημένοι, ήτοι ένας άνδρας και μια γυναίκα.

Γράφημα 2: Οικογενειακή κατάσταση αναζητούμενων

Πηγή: από τα στοιχεία του excel, Γ.Α.Κ Κέρκυρας (ίδια επεξεργασία).

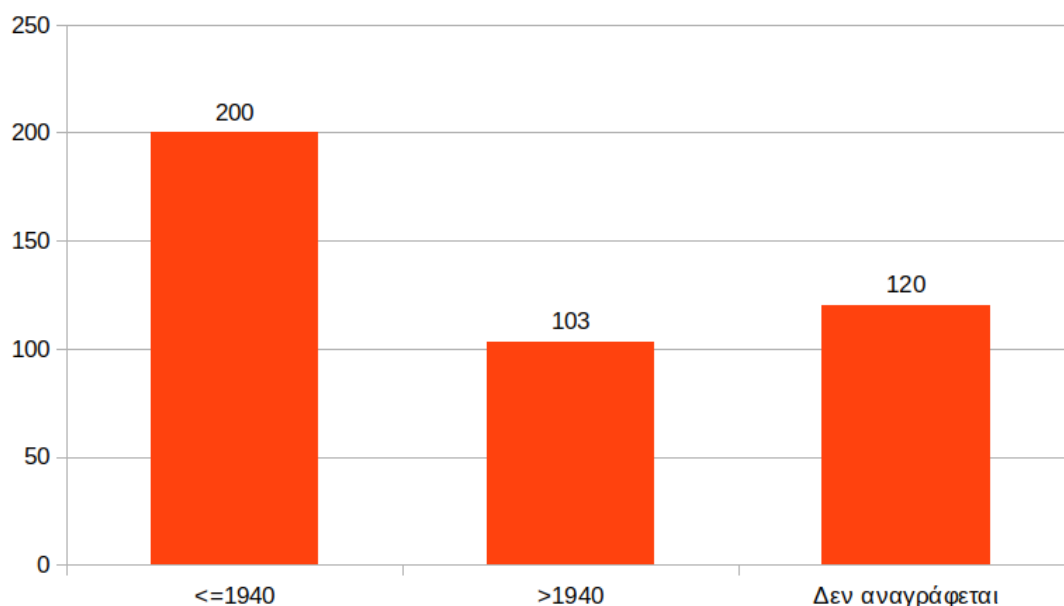
Στο παρακάτω γράφημα, υπάρχουν τρείς (3) κατηγορίες. Αρχικά όσοι γεννήθηκαν πριν και κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1940, κατά δεύτερον όσοι γεννήθηκαν μετά την δεκαετία του 1940 και τέλος όσοι δεν αναγράφεται η ημερομηνία . Η πλειοψηφία των αναζητούμενων, για την ακρίβεια διακόσια(200) άτομα είχαν γεννηθεί πριν την δεκαετία του 1940. Συμπεραίνουμε ότι με βάση το πότε γεννήθηκαν και τις εποχές που εξετάζουμε, υπήρχαν άτομα που αναζητούνταν ή διώκονταν τα οποία ήταν πάνω από σαράντα(40) ετών. Αυτή η διαπίστωση έχει διπλή ανάλυση. Μπορούμε εύκολα να αντιληφθούμε ότι υπήρχαν άνθρωποι, οι οποίοι αν και

ήταν μεγαλύτεροι από σαράντα χρονών, συνέχιζαν να αγωνίζονται, πιστοί στους σκοπούς τους. Αυτό είχε και σαν φυσική συνέχεια την διαρκή τους στοχοποίηση και ήταν ευάλωτοι σε καταστολή και διώξεις. Το δεύτερο συμπέρασμα το οποίο εξάγεται, είναι το εξής: Μπορεί κάποιος να μην ήταν πολιτικά ενεργός πλέον αλλά να υφίσταται ακόμα διώξεις. Αρκούσε η μη υπογραφή δήλωσης μετάνοιας και αποκήρυξης του κομμουνισμού για να αναφέρουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, για να είναι κάποιος στο στόχαστρο για χρόνια. Η εξουσία άλλαζε χέρια από τον εμφύλιο στη χούντα και από την χούντα στην μεταπολίτευση, οι διώξεις όμως παρέμεναν. Με άλλο μανδύα και ένταση ενδεχομένως, ωστόσο παρέμεναν.

Δεύτερη κατά σειρά κατηγορία είναι όσοι είχαν γεννηθεί μετά την δεκαετία του 1940. Πιο συγκεκριμένα είναι εκατό τρία (103) άτομα. Μπορούμε ως εκ τούτου να πούμε ότι για τις δεκαετίες 1960(με έμφαση το 1967, που ξεκινά η καταγραφή στην παρούσα εργασία), 1970 και για τα λίγα στοιχεία της δεκαετίας του 1980 που μερικώς αναλύονται στην παρούσα εργασία, οι ηλικίες είναι νεαρές. Κυμαίνονται από τα είκοσι πέντε(25) έως τα τριάντα έξι(36) έτη. Ως φυσική συνέχεια έρχεται η αναγνώριση του γεγονότος ότι νέοι άνθρωποι, έβλεπαν ότι υπήρχε λόγος να αγωνιστούν και το έπρατταν. Σε πολλούς αγώνες άλλωστε σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου και μέσα σε όλα τα χρόνια, οι νέοι όχι μόνο είχαν δυναμική παρουσία και συμμετοχή αλλά ήταν και ο αιμοδότης για την επαύξηση των αγώνων.

Η τρίτη κατηγορία, πολυπληθής με τη σειρά της, είναι όσοι δεν αναγράφεται η ηλικία τους. Η κατηγορία αυτή αριθμεί εκατόν είκοσι (120) άτομα. Η μη καταγραφή της χρονολογίας γέννησης, μπορεί με τη σειρά της να έχει να κάνει με δύο παράγοντες. Αρχικά μπορεί να μην αναγραφόταν εκ παραδρομής από τον διώκτη που συνέτασσε τον φάκελο με τα στοιχεία του διωκόμενου/ αναζητούμενου, συνεπώς γραφειοκρατικοί- υπηρεσιακοί λόγοι. Κατά δεύτερον μπορεί να έχει να κάνει με μια άλλη πτυχή της γραφειοκρατίας. Πιο συγκεκριμένα με τα ληξιαρχεία. Όσο πιο παλιά κοιτάζουμε μέσα στον χρόνο, θα δούμε ότι πολλές φορές οι γεννήσεις δεν καταγράφονταν καθόλου, ή δεν καταγράφονταν με ακρίβεια, καθώς μπορεί ένας γονιός να δήλωνε την γέννηση του παιδιού του ακόμα και ένα με δύο χρόνια μετά από την γέννηση. Στη περίπτωση που κάποιος ζούσε σε ένα απομακρυσμένο χωρίο λόγου χάρι, χωρίς εύκολη πρόσβαση σε ληξιαρχείο, ενδέχεται να έκανε μια πρόχειρη καταγραφή σε κάποια άλλη υπηρεσία μέχρι να γίνει οριστικά, με συνέπεια κάποιες φορές να χανόταν το έγγραφο.

Γράφημα 3: Ημερομηνία γέννησης

Πηγή: από τα στοιχεία του excel, Γ.Α.Κ Κέρκυρας (ίδια επεξεργασία).

Ένα ακόμα πολύ βασικό ζήτημα είναι το δημογραφικό προφίλ όσον αφορά στις πολιτικές πεποιθήσεις των αναζητούμενων, την οργάνωση στην οποία συμμετείχαν, αν ήταν βέβαιοι ενταγμένοι σε κάποια οργάνωση. Ένα ακόμη στοιχείο μείζονος σημασίας, το οποίο προκύπτει μέσα από την μελέτη των πρωτογενών πηγών, είναι ο βαθμός επικινδυνότητας τους, με βάση την αντίληψη των διωκτών τους. Όπως προκύπτει από το γράφημα, η συντριπτική πλειοψηφία των αναζητούμενων, πιο συγκεκριμένα εκατόν σαράντα επτά(147) άτομα είναι Κομμουνιστές. Ένας τόσο μεγάλος αριθμός φαντάζει λογικός, καθώς για χρόνια το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε), συσπείρωνε στους κόλπους του ευάριθμα κομμάτια της κοινωνίας. Αν και δεν αναφέρεται παντού ότι όλοι οι αναζητούμενοι Κομμουνιστές ήταν μέλη του Κ.Κ.Ε, το συμπέρασμα εξάγεται είτε μέσω της μελέτης των σχολίων που ακολουθούν τον φάκελο του εκάστοτε καταζητούμενου, είτε από το γεγονός ότι για πολλά χρόνια η κύρια έκφραση του κομμουνισμού στον Ελλαδικό χώρο ήταν το Κ.Κ.Ε . Ως εκ τούτου τόσο στα μάτια της κοινής γνώμης όσο και στα μάτια των διωκτικών αρχών, αν κάποιος ήταν ή δήλωνε Κομμουνιστής θα ήταν και μέλος του κόμματος. Πιο συγκεκριμένα ο τόσο μεγάλος αριθμός αναζητούμενων Κομμουνιστών πρέπει να ιδωθεί μέσα από ένα ακόμη πρίσμα. Η παρούσα εργασία μελετάει την εποχή που ξεκινάει το 1967, την εποχή δηλαδή της χούντας των συνταγματαρχών. Πολλά άτομα που αναζητούνταν την εποχή εκείνη και για τα επόμενα χρόνια να ήταν άτομα τα οποία: είχαν συμμετάσχει στον εμφύλιο ή και στην αντίσταση και είτε είχαν αιχμαλωτιστεί και δεν υπέγραψαν δήλωση μετανοίας και κάποια στιγμή

αποφυλακίστηκαν, είτε δεν είχαν αιχμαλωτιστεί καθώς ήταν φυγόδικοι ή είχαν περάσει στη παρανομία. Ήταν επίσης άτομα που συμμετείχαν σε αγώνες πριν τη δικτατορία, οπότε βρίσκονταν στο στόχαστρο των διωκτικών μηχανισμών. Επιπλέον από πολλούς θεωρητικούς και σημαίνοντα στελέχη της αριστεράς εκείνης της εποχής, υπήρχε η ανάλυση, ότι *ένα στρατιωτικό πραξικόπημα είναι αδύνατο να συμβεί στην Ελλάδα, καθώς δεν συντείνουν στην πραγμάτωση αυτού μια σειρά παραγόντων*. Η ανάλυση αυτή αποδείχτηκε εσφαλμένη τελικά και πολλά μέλη, στελέχη και υποστηρικτές κομμάτων και οργανώσεων, βρέθηκαν εν τέλει στο στόχαστρο της καταστολής. Κάποιοι μπόρεσαν να περάσουν στη παρανομία, ενώ όσοι δεν μπόρεσαν εκδιώχθηκαν, φυλακίστηκαν και εξορίστηκαν. Τέλος ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο, είναι ότι για την εποχή που αναφερόμαστε(και για όλη την επταετία της χούντας το Κ.Κ.Ε, βρισκόταν στην παρανομία).

Εν συνεχεία μια κατηγορία, στην οποία υπάγονται πολλά άτομα που αναζητούνταν είναι οι Κομμουνιστές α, β ή γ κατηγορίας. Η κατηγορία αυτή, δεν αποτελεί κατηγορία αφ εαυτής, αλλά πιο πολύ μια διοικητική κατηγορία διαχωρισμού και πιθανής αντιμετώπισης των καταζητούμενων. Πουθενά μέσα στις πρωτογενείς πηγές δεν ξεκαθαρίζεται ποία ήταν τα χαρακτηριστικά τα οποία καθιστούσαν κάποιον Κομμουνιστή της εκάστοτε ειδικής κατηγορίας ή και ακόμα αν αυτές οι κατηγορίες είναι υπαρκτές μέσα στη διάρθρωση του κόμματος ή αν είναι μια εφεύρεση των διωκτικών μηχανισμών. Επιλογή μου ήταν να παραθέσω τις τρεις αυτές κατηγορίες ξεχωριστά ώστε να υπάρχει μια πιστή αποτύπωση των πηγών. Πενήντα τρεις (53) ήταν όσοι χαρακτηρίζονταν Κομμουνιστές Γ-αμα κατηγορίας, τριάντα εννέα(39) όσοι ήταν Β-ητα κατηγορίας και τριάντα έννας(31), όσοι ήταν Α-λφα. Μια υπόθεση για την κατηγοριοποίηση τους ενδεχομένως ήταν η θέση που κατείχαν μέσα στο κόμμα.

Η επόμενη κατηγορία αντίστοιχα δεν έχει κάποια αυταξία. Η λογική της αντιθέτως ακολουθεί την παραπάνω κατηγορία. Ίδιοι παραμένουν και οι λόγοι για τους οποίους επέλεξα να τους παραθέσω ως αυτόνομη κατηγορία. Πιο συγκεκριμένα η κατηγορία είναι αυτή που συμπεριλαμβάνει τους 'επικίνδυνους Κομμουνιστές Β-ητα κατηγορίας', στην οποία υπάγονται σαράντα εννέα(49) άτομα. Υπάρχει μια ακόμα, οι 'επικίνδυνοι Κομμουνιστές Α-λφα κατηγορίας' με δεκαεννέα(19) άτομα. Μελετώντας και πάλι τις πρωτογενείς πηγές, δεν αναφέρεται πουθενά, ποια είναι εκείνα τα χαρακτηριστικά που οριοθετούν την επικινδυνότητα και αν τελικά τα χαρακτηριστικά υπάρχουν. Μια προσέγγιση ως εκ τούτου είναι ότι πιθανά η κατηγοριοποίηση είναι διοικητική ώστε να διαφοροποιήσει τους αναζητούμενους και να τους αντιμετωπίσει αναλόγως στο ποινικό κομμάτι. Το σε ποια κατηγορία κατέτασσαν ένα άτομο μπορεί να είχε κάνει με την αφοσίωση που αποδείκνυε ή με την δράση του/της λόγω της οποίας διωκόταν.

Τέλος μπορεί απλά και μόνο να είχε να κάνει με την εντύπωση του αστυνομικού ως προς τον αναζητούμενο, που συνέτασσε τον φάκελο.

Η επόμενη κατά σειρά κατηγορία είναι όσοι δεν αναγράφονται, η οποία αριθμεί είκοσι εννέα(29) άτομα. Όπως φάνηκε από την μελέτη και ανάλυση των πρωτογενών πηγών, πολλά ήταν τα στοιχεία που δεν αναγράφονταν. Αυτό στην παρούσα κατηγορία μπορεί να συμβαίνει είτε γιατί δεν υπήρχαν περαιτέρω πληροφορίες για την πολιτική ταυτότητα του αναζητούμενου, είτε λόγω του ότι ο αρμόδιος που συνέτασσε τον φάκελο, δεν το θεωρούσε σημαντικό ώστε να το αναφέρει. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις, κατά τις οποίες ενώ κάποιος ή κάποια κατηγορείται για πολιτικό λόγο, η πραγματικά αιτία μπορεί να αποκλίνει και να παρουσιάζεται καταχρηστικά ως πολιτική η αιτία.

Η κατηγορία με τίτλο ‘Αναρχικά στοιχεία’, έχει καταγεγραμμένα δεκαεπτά(17) άτομα. Στην κατηγορία αυτή έχουν τοποθετηθεί άτομα, η πολιτική δράση των οποίων δεν τοποθετείται στα παραδοσιακά μέσα αγώνα του Κ.Κ.Ε ή κάποιας αριστερής οργάνωσης, αντίθετα στον πυρήνα του αλλά και στην αντίληψη και τρόπο δράσης έχει την αυτονομία των αγώνων. Δεν είναι τυχαίο ότι όσοι έχουν καταγραφεί στα παρόντα αρχεία ως ‘Αναρχικά στοιχεία’, ήταν περιπτώσεις ανθρώπων που διώκονταν για κάποια μορφή εξεγερτικής δράσης ή για συμμετοχή σε οδομαχίες για παράδειγμα. Ήταν επίσης άτομα τα οποία, δεν λειτουργούσαν στα πλαίσια κάποιας οργάνωσης, αλλά άτομα που δρούσαν οργανωμένα σε άτυπες ομάδες, σε αντιεξουσιαστικές- αναρχικές συλλογικότητες ή άτομα που δρούσαν ατομικά. Ήδη από την Μεταπολίτευση, νέες τάσεις άρχισαν να εμφανίζονται στο μωσαϊκό του Ελλαδικού κινηματικού χώρου. Νέες Αριστερές τάσεις όπως για παράδειγμα Τροτσκιστές, Μαοϊκοί και ρεύματα της Νέας Αριστεράς άρχισαν να εισβάλλουν στη κινηματική πραγματικότητα του τόπου. Αρχίζουν να συγκροτούνται ομάδες μικρότερες ή μεγαλύτερες, διαχωρισμένες από την επίσημη Κομμουνιστική Αριστερά της εποχής. Την ίδια περίοδο εμφανίζονται και άλλα ρεύματα επηρεασμένα από την Ευρωπαϊκή Αυτονομία, με έμφαση στο Ιταλικό παράδειγμα. Όλες αυτές οι μορφές, ούσες καινούριες στον Ελλαδικό χώρο, ήταν μεταξύ άλλων δύσκολο σε πολλές περιπτώσεις να χαρτογραφηθούν από τις διωκτικές αρχές. Ως αποτέλεσμα όταν ένα άτομο συλλαμβανόταν χαρακτηριζόταν ως ‘Αναρχικό στοιχείο’ από τις αρχές, χωρίς επί της ουσίας να είναι, ακριβώς επειδή δεν ήταν μέλος του Κ.Κ.Ε άρα δεν θεωρούταν Κομμουνιστής, παρόλο που ο λόγος και η πρακτική του ήταν τέτοια. Συμπερασματικά η παρούσα κατηγορία, πιστεύω ότι αποτελεί ένα χωνευτήρι κατηγοριών, παρά μια ενιαία κατηγορία.

Η αμέσως επόμενη κατηγορία που παρατίθεται είναι αυτή των ‘Αναρχικών’, στην οποία συμπεριλαμβάνονται δεκατρία(13) άτομα. Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να παραθέσουμε κάποια ιστορικά γεγονότα ώστε να γίνει πιο

κατανοητή αυτή η κατηγορία. Η αναρχική τάση εντός του Σοσιαλιστικού ρεύματος, καθόλα διακριτή ως προς τα περιεχόμενα, τις κατευθύνσεις και στοχεύσεις, τα αναλυτικά εργαλεία αλλά και τα μέσα αγώνα, πρωτοεμφανίστηκε στον Ελλαδικό χώρο τον 19^ο αιώνα με ισχυρό ρεύμα σε Πάτρα, Πύργο, Βόλο, σε κάποια από τα νησιά του Ιονίου και αλλού. Τελευταία οργανωμένη παρουσία και δράση Αναρχικών, μπορούμε να ορίσουμε την απεργία στα μεταλλεία της Σερίφου, μια μαχητική, αιματηρή μα και νικηφόρα απεργία που έλαβε χώρα στις 21 Αυγούστου 1916, με την ενεργή, συνεπή συμμετοχή του Αναρχοσυνδικαλιστή Κωνσταντίνου Σπέρα¹. Για μια σειρά λόγων και παραγόντων, η οργανωμένη παρουσία Αναρχικών έφθινε με τα χρόνια. Αναζωπύρωση υπάρχει το 1973, κατά την διάρκεια της κατάληψης και εξέγερσης του Πολυτεχνείου, όπου ολιγάριθμες ομάδες Αναρχικών, άρχισαν να έχουν διακριτή παρουσία, τόσο με λόγια όσο και με πράξεις. Σημαίνουσα ήταν και η δράση του Αναρχικού ναυτικού από την Κεφαλονιά, Παναγιώτη Λιβερέτου², που είχε ενεργό δράση στη στάση του πληρώματος στο πλοίο Aeolian Wind. Η οργανωμένη αναρχία της δεκαετίας του 1970, είχε πλέον νέες επιρροές, όπως για παράδειγμα τον Μάη του 1968 στη Γαλλία, αναλύσεις της Νέας Αριστεράς, πραγματευόταν ζητήματα αντικουλτούρας, είχε επηρεαστεί από τα κινήματα αντιψυχιατρικής³ και σε ένα βαθμό είχε απομακρυνθεί από τις αρχές της πρώτης διεθνούς, και τον Αναρχικό συνδικαλισμό. Είχε αφήσει επίσης πίσω σε ένα βαθμό τις ταξικές της αναφορές. Σημαντικό είναι τέλος να αναφερθεί ότι οργανωμένη Αναρχική κίνηση άρχισε να εμφανίζεται εκ νέου στο τέλος της επταετούς χούντας των συνταγματαρχών, μεγάλωσε κατά την διάρκεια της μεταπολίτευσης και πλήθυνε ακόμα περισσότερο κατά τις δεκαετίες 1980- 1990.

Η υπαγωγή ατόμων στην κατηγορία των αναρχικών αποτελεί στην παρούσα μελέτη ένα εν μέρει θολό τοπίο. Το τοπίο αυτό δεν ασκεί κριτική σχετικά με το αν και σε ποίο βαθμό, τα άτομα που αναζητούνταν ήταν όντως αναρχικοί. Το θολό τοπίο έγκειται, στον διαθλαστικό καθρέπτη μέσω του οποίου έβλεπαν οι διωκτικοί μηχανισμοί. Ήταν διαδεδομένη άλλωστε η τάση να βαφτίζουν ως αναρχικούς, όσους αγωνίζονταν έξω από κάποιο κόμμα ή οργάνωση, ή ακόμα και όσους δεν μπορούσαν να κατατάξουν κάπου άλλου. Γνωρίζουμε σίγουρα ότι είχαν διωχθεί πολλές φορές, ακόμα και φυλακιστεί οι Αναρχικοί Φίλιππας⁴

¹ Για τον Κωνσταντίνο Σπέρα και την απεργία της Σερίφου, χρήσιμες πληροφορίες αντλούμε από την μπροσούρα που έχει γράψει ο ίδιος με τίτλο: *Η απεργία της Σερίφου, αφήγηση των αιματηρών σκηνών της 21^{ης} Αυγούστου 1916 στα μεταλλωρυχεία του Μεγάλου Λιθαδιού της Σερίφου*. Το βιβλίο έχει κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Βιβλιοπέλαγος

² Για την εν λόγω υπόθεση ο αναγνώστης μπορεί να βρει στοιχεία στο τεύχος 11 του περιοδικού Πεζοδρόμιο, με τίτλο *Παναγιώτης Λιβερέτος, η ζωή και ο θάνατος ενός αναρχικού*, που είχε κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Διεθνής βιβλιοθήκη το 1983

³ Βασικοί θεμελιωτές του κινήματος της αντιψυχιατρικής θεωρούνται οι David Cooper και Ronald Lang, ο Ροζέ Ζεντίς, ο Φελίξ Γκουατάρι. Από άλλη σκοπιά, αυτή του διαλόγου ανάμεσα στη λογική και τον παραλογισμό μέσω άλλων αναλυτικών εργαλείων, σημαντική είναι η συμβολή του Μισέλ Φουκώ στο εν λόγω ζήτημα. Σημαντικό αντίκτυπο είχε το εν λόγω κίνημα και στον Ελλαδικό χώρο.

⁴ Για τους δυο αυτούς αναρχικούς καθώς και για τους υπόλοιπους και τις υπόλοιπες που αναφέρονται στην ίδια παράγραφο, χρήσιμες πληροφορίες μπορούν να αντληθούν από τα τεύχη της

και Σοφία Κυρίτση, ο Χρήστος Κωνσταντινίδης, η Σύλβια Παπαδοπούλου, ο Μιχαήλ Πρωτοψάλτης, ο Νίκος Μπαλής, ο Θέμης Μιχαήλ, ο Βασίλης Καραπλής⁵, η Σταυρούλα Λαγκαδινού, ο Μιχάλης Σύρπος ακόμα και ο δολοφονημένος από το (παρα)κράτος Στέλιος Βασιλειάδης⁶. Αναρχικά έντυπα κατάσχονταν από την αστυνομία, όπως για παράδειγμα το περιοδικό 'Εδώ και Τώρα' του Κυριάκου Βασιλειάδη⁷. Η αναφορά στα εν λόγω άτομα γίνεται τόσο για την διατήρηση της μνήμης όσο και για έναν ακόμη λόγο. Τα άτομα αυτά ήταν ενεργά στον αναρχικό χώρο. Σε καμία περίπτωση δεν υποστηρίζεται ότι αυτοί μόνο υπήρχαν, οπότε αυτοί και μόνο μπορούσαν να αυτοπροσδιορίζονται ως Αναρχικοί και Αναρχικές, αναφέρονται όμως ως άνθρωποι, οι οποίοι με λόγια και πράξεις τοποθετούνταν στον αναρχικό χώρο. Δεν ήταν οι διώκτες τους που τους χαρακτήρισαν και τους εκδίωκαν ως τέτοιους. Δυστυχώς δεν είναι εφικτό να διασταυρώσουμε στη παρούσα εργασία, τα άτομα τα οποία στις πρωτογενείς πηγές είναι καταχωρημένα ως αναρχικοί, αν όντως ήταν.

Οι υπόλοιπες κατηγορίες αναζητούμενων είναι ισχνές αριθμητικά. Μόλις οκτώ(8) άτομα είναι καταγεγραμμένα ως έχοντα ' ακραίες ιδεολογικές θέσεις'. Μια ακόμη κατηγορία τόσο θολή και γενικόλογη, καθώς αρχικά δεν απαντά σε πολιτική ταυτότητα και επί του πρακτέου μπορεί να χωρέσει μέσα πλείστες όσες περιπτώσεις. Από ένα αριστερό ή και δημοκρατικό κόμμα το οποίο δρα στη νομιμότητα, μέχρι μια αναρχική ή και αριστεριστική ομάδα και από πράξεις σαμποτάζ μέχρι ένοπλες οργανώσεις. Θεωρώ ως εκ τούτου ότι δεν μπορούμε στην εν λόγω εργασία να απαντήσουμε με ακρίβεια τι μπορεί να σημαίνει ' ακραία ιδεολογική θέση'. Πιστεύω παράλληλα ότι η συγκεκριμένη κατηγορία είναι μια εφεύρεση των διωκτικών αρχών. Στη συνέχεια μια ακόμη κατηγορία που συμπεριλαμβάνει επτά(7) άτομα είναι ο φάκελος με τίτλο 'αναζητήσεις ατόμων γενικώς', στον οποίο δεν υπάρχει καμία πληροφορία για την πολιτική ταυτότητα των αναζητούμενων και αν όντως έχουν κάποια. Έπεται η κατηγορία των μελών της Ε.Δ.Ε με τέσσερα(4) άτομα, η Κομμουνιστική Νεολαία Ελλάδας(Κ.Ν.Ε) με τρία μέλη της να αναζητούνται. Ακόμα τρία στελέχη του Κ.Κ.Ε αναζητούνταν, με την ένδειξη μάλιστα ότι ήταν επικίνδυνοι Κομμουνιστές. Η πιο μικρή κατηγορία αναζητούμενων είναι οι 'Αντιστασιακοί εξωτερικού', με μόλις ένα(1) άτομο να αναζητείται.

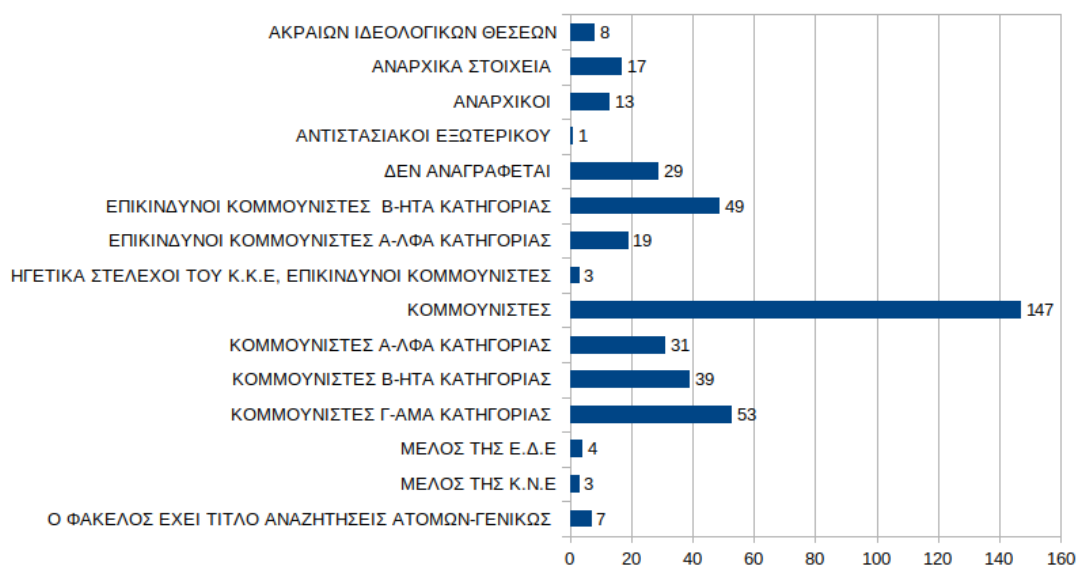
Αντιπληροφόρησης, από το βιβλίο *ο ήλιος της αναρχίας ανέτειλε* και από το βιβλίο *όταν ο κόκορας λαλούσε στο σκοτάδι*.

⁵ Για τον Βασίλη Καραπλή και τις διώξεις του, ενδιαφέροντα στοιχεία βρίσκονται στο δελτίο αντιπληροφόρησης *Ο Αναρχικός*.

⁶ Πληθώρα πληροφοριών για τον Στέλιο Βασιλειάδη, υπάρχει στο βιβλίο *Ο αδελφός μου ο Στέλιος*, του Κυριάκου Βασιλειάδη, από τις εκδόσεις Ρήγμα.

⁷ Δεν είναι τυχαίο ότι το δεύτερο και τρίτο τεύχος του περιοδικού που ήταν έτοιμο να κυκλοφορήσει το 1977, κυκλοφόρησε μόλις το 2015, καθώς είχε κατασχεθεί από την ασφάλεια.

Γράφημα 4: Πολιτικές πεποιθήσεις αναζητουμένων

Πηγή: από τα στοιχεία του excel, Γ.Α.Κ Κέρκυρας (ίδια επεξεργασία).

Η συντριπτική πλειοψηφία των ατόμων που αναζητούνταν από τις αρχές είναι καταχωρημένοι ως 'άγνωστο' με διακόσια σαράντα έξι άτομα(246) να απαρτίζουν την παρούσα κατηγορία. Μια ερμηνεία για το για ποίο λόγο η κατηγορία αυτή είναι τόσο πολυπληθής είναι ότι δεν ήταν τόσο σημαντικό για τις διωκτικές αρχές το επάγγελμα του αναζητουμένου άρα δεν αναγραφόταν . Μια ακόμη ερμηνεία είναι ότι κάποια άτομα, τα οποία αναζητούνταν δεν είχαν μέχρι τότε φάκελο στην αστυνομία, οπότε το επάγγελμα τους ήταν άγνωστο. Τέλος εξαιτίας του ότι ήταν αναζητούμενοι, άρα βρίσκονταν διαρκώς σε ρευστή συνθήκη, ήταν σε ένα βαθμό αποτρεπτικό από το να εργάζονται σταθερά σε κάποια δουλειά. Πολλά άτομα επίσης που ήταν στο στόχαστρο για την δράση τους ή και την πολιτική τους θέση, δυσκολεύονταν να βρουν σταθερή εργασία, συνεπώς βρίσκονταν σε μια διαρκή κινητικότητα.

Η αμέσως επόμενη κατηγορία είναι αυτή των 'φοιτητών- σπουδαστών', η οποία συμπεριλαμβάνει πενήντα τρία(53) άτομα. Η παρούσα κατηγορία οφείλει να ιδωθεί και ως εκ τούτου να αναλυθεί μέσα από ένα τριμερές πρίσμα. Κοινωνικά, πολιτικά και δημογραφικά. Στην εποχή που η παρούσα εργασία εξετάζει, ένα ολοένα αυξανόμενο κομμάτι νέων έκανε την επιλογή να τελειώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση και να εισέλθει είτε στην τριτοβάθμια, φοιτώντας σε κάποια πανεπιστημιακή σχολή, είτε σε κάποια ανώτερη τεχνική σχολή. Η επιλογή αυτή σε καμία περίπτωση δεν ήταν καθολική, παρόλα αυτά ένα κομμάτι νέων είχε πλέον την δυνατότητα να σπουδάσει κάποια επιστήμη, αντί να ασχοληθεί με χειρωνακτικές εργασίες. Όσον αφορά στο πολιτικό σκέλος, μπορούμε να πούμε τα εξής. Μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας τις εποχές που αναλύει η παρούσα εργασία, είχαν ένα ολοένα

αυξανόμενο βαθμό πολιτικοποίησης. Υπήρχαν ως βίωμα, ως ανάμνηση ή ακόμα και ως διήγηση γεγονότα όπως η εξέγερση στη Θεσσαλονίκη το 1936⁸, η αντίσταση στη κατοχή του 1940, ο εμφύλιος, τα Δεκεμβριανά, τα Ιουλιανά, τα ξερωνήσια, τα βασανιστήρια. Ζωντανά ήταν ακόμα πλείστα όσα γεγονότα της διεθνούς εμπειρίας που συντελούνταν εκείνες τις περιόδους. Η πολιτικοποίηση όσο εκ τούτου μετατοπίσθηκε σε σημαντικό βαθμό από τον χώρο της εργασίας στους πανεπιστημιακούς χώρους. Χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι έπαψε η πολιτικοποίηση ή η ζύμωση και μέσα στους χώρους εργασίας. Πολιτικά μπορούμε να πούμε ότι αναδύθηκε μια καινούρια κοινωνική και πολιτική μορφή, αυτή των φοιτητών. Αν υιοθετήσουμε την παραδοσιακή Κομμουνιστική αντίληψη, η οποία θέτει τον εργάτη ως τον φορέα του επαναστατικού μετασχηματισμού των κοινωνικών σχέσεων, τότε μπορούμε να πούμε ότι κατά την διάρκεια της χούντας και κατά την διάρκεια της μεταπολίτευσης, ο ρόλος αυτό μετατέθηκε τρόπον τινά σε σημαντικό βαθμό στους φοιτητές (στο επιστημονικό προσωπικό αλλά και στους χειρώνακτες εργάτες, οι οποίοι είχαν αποφοιτήσει από κάποια τεχνική σχολή, δεν ήταν ως εκ τούτου ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό). Αναφορικά με την δημογραφική επίδραση, γνωρίζουμε ότι το να σπουδάσει κάποιος συμπεριλάμβανε την κοινωνική κινητικότητα. Η κινητικότητα αυτή ήταν άρρηκτα δεμένη με την εσωτερική μετανάστευση. Άλλες φορές από μια επαρχιακή πόλη σε μια μεγαλύτερη ή στο μητροπολιτικό κέντρο και άλλες φορές από κάποιο χωριό στα αστικά κέντρα. Πολλοί νέοι άνθρωποι έφευγαν από τα χωριά τους ώστε να σπουδάσουν και δεν επέστρεφαν παρά μετά από χρόνια αν τελικά επέστρεφαν. Το γεγονός αυτό είχε επίδραση στους δείκτες γονιμότητας, καθώς τοπικοί πληθυσμοί είχαν μεγάλο δείκτη γηραιότητας και μεγάλη θνησιμότητα αλλά μικρούς δείκτες γεννήσεων.

Η επόμενη μαζική κατηγορία με πενήντα δυο(52) άτομα, είναι αυτή των ‘εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, οι αυτοαπασχολούμενοι και οι εργαζόμενοι σε υπηρεσίες’. Μελετώντας τις πρωτογενείς πηγές μπορούμε να αντιληφθούμε ότι ήταν πιο δύσκολο για έναν άνθρωπο στοχοποιημένο και διωκόμενο για την πολιτική του δράση και ταυτότητα να βρει δουλειά στον δημόσιο τομέα, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις ήταν πιο εύκολο να εργαστεί για κάποιον ιδιώτη ώστε να βρίσκεται σε ένα βαθμό και σε μια σχετική αφάνεια. Οι αυτοαπασχολούμενοι με την σειρά τους, βλέπουμε από τις πρωτογενείς πηγές, ότι εξασκούσαν εξειδικευμένα επαγγέλματα όπως για παράδειγμα μηχανικοί ή αρχιτέκτονες ή είχαν στη κατοχή τους μια μικρή επιχείρηση μέσω της οποίας προσπορίζονταν. Τέλος με βάση πάλι της πηγές μας οι εργαζόμενοι σε υπηρεσίες ήταν σε σημαντικό βαθμό άτομα, τα οποία εργάζονταν ως οικοδόμοι, ως σερβιτόροι ή ως μάγειρες, όπως επίσης και ράφτρες για να αναφέρουμε κάποια από τα επαγγέλματα τα οποία αναφέρονται συχνά στις πρωτογενείς πηγές. Εν συνεχεία μέσω της μελέτης και των δευτερογενών πηγών, αναφέρεται συχνά ότι η

⁸ Χρήσιμες πληροφορίες για την εξέγερση της Θεσσαλονίκης του 1936, αντλούμε από την διήγηση του Γιάννη Πασαλίδη (γραμματέα του συνδικάτου μετάλλου Θεσσαλονίκης και μέλος της απεργιακής επιτροπής). Η διήγηση υπάρχει ολόκληρη στο βιβλίο *Εργατικές ιστορίες- συνεντεύξεις με πρωταγωνιστές του εργατικού κινήματος από το 1920- 1967*, του Νάσου Μπράτσου. Σημαντικές πληροφορίες μπορούν να αντληθούν και από συνεντεύξεις του εργάτη, αρχικά αρχειομαρξιστή και στην συνέχεια φύλλα προσκείμενο στον αναρχικό- αντιεξουσιαστικό χώρο μπάρμπα Γιάννη Ταμτάκο.

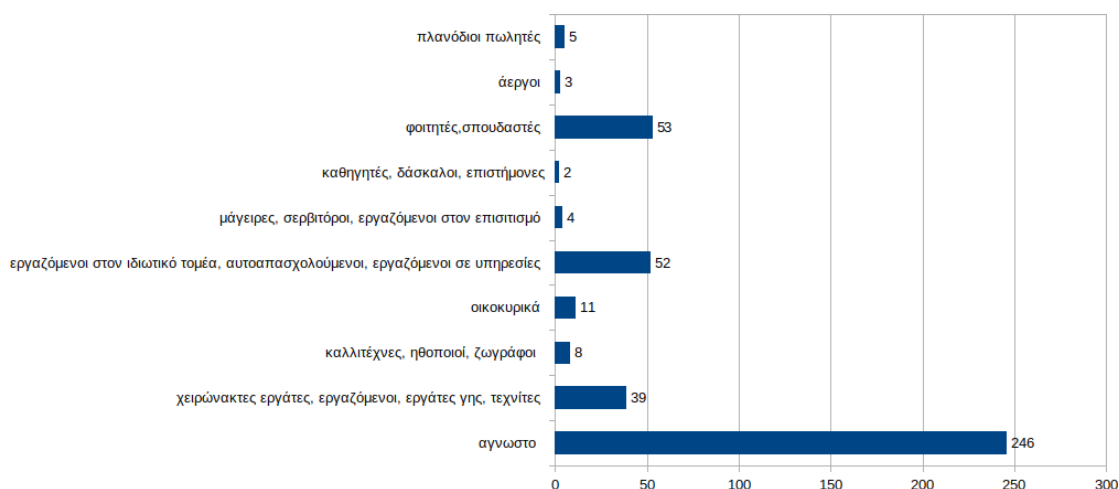
εργασία στην οικοδομή ή η πρόσληψη στις υπηρεσίες του επισιτισμού ήταν πιο εύκολη, καθώς δεν απαιτούσε κάποιο πιστοποιητικό πολιτικών φρονημάτων. Επίσης ήταν κλάδοι με ισχυρή ταξική παρουσία σε αγώνες, άρα ένα μέρος ενδέχεται να δούλευε στους τομείς αυτούς ώστε να κάνει και πολιτική δουλειά στον εργασιακό του χώρο .

Σειρά έχει η κατηγορία των ‘χειρωνάκτων εργατών, των εργατών γης, των τεχνιτών και των εργαζομένων γενικώς’. Η κατηγορία αυτή αριθμεί συνολικά τριάντα εννέα(39) άτομα. Όπως είδαμε σε προαναφερθείσα κατηγορία, είχε αρχίσει να αναδύεται μια καινούρια πολιτική και κοινωνική φιγούρα, αυτή των φοιτητών. Βλέπουμε συνεπώς να μειώνονται οι δείκτες των χειρωνάκτων. Από δημογραφική επίσης άποψη, άτομα που ήταν άνω των είκοσι πέντε ετών δούλευαν ως χειρώνακτες ενώ άτομα μικρότερης ηλικίας σπούδαζαν. Μελετώντας τις πηγές, καταλήγουμε στο δημογραφικό συμπέρασμα ότι άτομα μεγαλύτερης ηλικίας δούλευαν ως εργάτες γης. Αυτό σημαίνει ότι άνθρωποι νεαρότερης ηλικίας είχαν μεταναστεύσει σε πόλεις είτε για να δουλέψουν, είτε για να σπουδάσουν, είτε επειδή υπήρχαν ευνοϊκότεροι όροι ζωής, είτε επειδή έπρεπε να βρίσκονται σε μια διαρκή κινητικότητα λόγω του ότι αναζητούνταν από τις αρχές. Συνοπτικά μπορούμε να πούμε ότι νέοι άνθρωποι είχαν αποκοπεί από τη γη και κινούνταν στο αστικό τοπίο. Άνθρωποι διαφόρων ηλικιών και των δυο φύλων δούλευαν ως τεχνίτες και επειδή είχαν τις γνώσεις χειρωνακτικής εργασίας και επειδή δεν απαιτούνταν σε πολλές περιπτώσεις από τους εργοδότες πιστοποιητικά φρονημάτων. Μια τελευταία κατηγορία είναι οι εργαζόμενοι. Μπορεί να αναρωτηθεί κάποιος για ποίο λόγο αναφέρεται ως διακριτή κατηγορία και γιατί δεν ταυτίζεται με τους εργάτες. Στην κατηγορία των εργαζομένων υπάγονται όσοι ναι μεν πουλάν την εργατική τους δύναμη αλλά όχι κατά ανάγκη χειρωνακτικά, είναι συνεπώς μια πιο ευρεία κατηγορία. Δημογραφικά επίσης οι ηλικίες σε αυτή την κατηγορία είναι άνω των είκοσι πέντε ετών.

Έπεται η κατηγορία των ‘οικοκυρικών’, με έντεκα(11) άτομα, μια κατηγορία που είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι αποτελείται μόνο από γυναίκες. Λιγότεροι, μόλις οκτώ(8), είναι οι ‘καλλιτέχνες, ηθοποιοί και ζωγράφοι’. Δεν είναι δυνατό να γνωρίζουμε ποιοι λόγοι συντρέχουν ώστε να είναι τόσο λίγα τα άτομα που ασχολούνταν σε καλλιτεχνικούς τομείς. Αυτό που μπορούμε να συμπεράνουμε ότι έχει μια ποιοτική αξία η παρούσα κατηγορία. Η αξία της έγκειται στο γεγονός ότι αποτελούσε μια εξαίρεση η ενασχόληση με καλλιτεχνικούς τομείς στον Ελλαδικό χώρο την εποχή που εξετάζεται εδώ, καθώς υπήρχε μια σχετική απαξίωση για τέτοια ζητήματα από την εξουσία και μέρος της κοινής γνώμης. Ένα ακόμη ποιοτικό χαρακτηριστικό είναι ότι παράλληλα με την ενασχόληση τους με καλλιτεχνικά ζητήματα, ήταν παράλληλα και πολιτικοποιημένοι άνθρωποι, οπότε η καθημερινότητα τους είχε ενδεχομένως να διασχίσει πολλούς σκοπέλους. Πέντε(5) άτομα εργάζονταν ως ‘πλανόδιοι πωλητές’. Και αυτό το επάγγελμα μπορεί να αναλυθεί μέσα από το πρίσμα μιας συγκεκριμένης συνθήκης. Λόγω της πολιτικής τους στάσης, πολλοί άνθρωποι δεν μπορούσαν να εργαστούν σε μια σειρά εργασιακών περιβαλλόντων, μιας και τους συνόδευε φάκελος με τα φρονήματα ή

(και) την δράση τους. Η εργασία ως πλανόδιος πωλητής, παρότι δύσκολη, εμπεριείχε ένα βαθμό αυτονομίας για τον εργαζόμενο. Σημαντικό είναι παρόλα αυτά, όλες αυτές τις κατηγορίες να μπορέσουμε να τις εντάξουμε μέσα στο γενικότερο κλίμα της περιόδου που εξετάζεται. Τρία(3) άτομα είναι καταχωρημένα ως ‘άεργα’. Δεν γνωρίζουμε αν είχαν δηλώσει τα ίδια ως τέτοια, αν έτσι τους είχε δηλώσει ο αστυνόμενος που συνέτασσε τον φάκελο τους ή αν συνέτρεχαν άλλοι λόγοι όπως παραδείγματος χάρη μια σωματική ή γενικότερα φυσική αδυναμία που καθιστούσε αδύνατο να εργαστούν ή ακόμα αν ήταν εντελώς αποκλεισμένα από τα μέσα παραγωγής. Μια άλλη κατηγορία ήταν οι ‘μάγειρες, σερβιτόροι και εργαζόμενοι στον επισιτισμό’. Για την κατηγορία ετούτη είμαστε σε θέση να πούμε τα εξής. Με βάση αναφορές που προκύπτουν από τις δευτερογενείς πηγές, γνωρίζουμε ότι στις εργασίες αυτές πολλές φορές δεν ζητούνταν από τον εργοδότη πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων. Επιπλέον τα επαγγέλματα αυτά ήταν φύσει και θέση, λαϊκά και προλεταριακά. Τέλος από δημογραφική άποψη, πολλοί ήταν εκείνοι οι άνθρωποι ιδιαίτερα κατά την δύση της δεκαετίας του 1960 και κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1970, όπου μέχρι πρότινος ζούσαν σε χωριά και γενικότερα αγροτικά μέρη αποφάσισαν να μετακομίσουν σε μεγάλα ή μικρότερα αστικά κέντρα, εργαζόμενοι πολλές φορές ως γκαρσόνια επί παραδείγματι. Μειοψηφική είναι η κατηγορία των ‘δασκάλων, καθηγητών και επιστημόνων’, καθώς συγκεντρώνει μόνο δυο(2) ανθρώπους. Όπως έχει ήδη πολλές φορές μέχρι τώρα αναφερθεί, ήταν δύσκολο για κάποιο δάσκαλο και γενικότερα επιστήμονα να απορροφηθεί στον δημόσιο τομέα ειδικά τις δεκαετίες του 1960 και του 1970, αν είχε φάκελο εξαιτίας της δράσης ή των πεποιθήσεων του. Πιστεύω παρόλα αυτά μελετώντας τις πηγές ότι ήταν σαφώς πολλαπλάσιοι οι άνθρωποι που ήταν επιστήμονες άλλα δεν είχε καταστεί εφικτό να δουλέψουν επάνω στο αντικείμενο τους.

Γράφημα 5: Επάγγελμα/ασχολία των αναζητούμενων

Πηγή: από τα στοιχεία του excel, Γ.Α.Κ Κέρκυρας (ίδια επεξεργασία).

Το μεγαλύτερο μέρος των αναζητούμενων αναφέρεται ότι είναι ‘τέως κάτοικοι’. Ο προηγούμενος τύπος διαμονής τους ήταν για άλλους κάποια πόλη, για άλλους νησί ή χωριό και για άλλους η Αθήνα. Συμπληρωματικά να πω ότι στην κατηγορία αυτή δεν αναγράφεται στους φακέλους πουθενά, ο ενεστώτας τύπος διαμονής τους. Η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει εκατόν ογδόντα τέσσερα(184) άτομα. Από αυτό συμπεραίνουμε ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι επειδή αναζητούνταν- καταζητούνταν από τις αρχές είτε είχαν βγει στη παρανομία, είτε κρύβονταν. Ο τύπος διαμονής τους που αναγράφεται μπορεί να προέρχεται ή από προηγούμενη δίωξη, φυλάκιση, ταυτοποίηση τους, ή από πληροφορίες. Αντιληπτό γίνεται ότι οι άνθρωποι αυτοί προέρχονταν από διαφορετικά μέρη, το οποίο είναι δείκτης για την πλούσια ανθρωπογεωγραφία που αναδύεται ως απότοκο των διαφορετικών τύπων κατοικίας τους. Η επόμενη κατά σειρά κατηγορία είναι όσων ο τύπος κατοικίας τους είναι η Αθήνα. Στη κατηγορία αυτή συγκαταλέγονται ενενήντα εννέα(99) άτομα. Είναι λογικό αυτό να συμβαίνει αν λάβουμε κατά νου τους εξής παράγοντες. Αρχικά η Αθήνα ούσα μητρόπολη και πρωτεύουσα, συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό ανθρώπων. Κατά δεύτερον, όπως έχει πολλάκις αναφερθεί στην εργασία, οι εποχές που αναλύονται, είχαν το γνώρισμα μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού να μεταναστεύουν εσωτερικά από μικρότερα μέρη, από χωριά και από νησιά προς τα μεγάλα αστικά κέντρα και δη την Αθήνα. Οι λόγοι της εσωτερικής αυτής μετανάστευσης, είχαν δυο κύριους άξονες. Ο πρώτος ήταν η ροή του εργατικού δυναμικού και ο δεύτερος, η επιλογή μιας μερίδας κόσμου να συνεχίζει να φοιτά στη τριτοβάθμια εκπαίδευση. Από την συνθήκη αυτή, επηρεάζονταν οι δημογραφικοί δείκτες. Αρχικά όσον αφορά στη συγκέντρωση πληθυσμού σε κάποια μέρη και άρα την μείωση ή και πολύ πιο σπάνια την ερήμωση άλλων μικρότερων και κατά δεύτερον τους δείκτες ανανέωσης ή μη πληθυσμών. Οφείλουμε επιπλέον να έχουμε κατά νου ότι η εργασία αφορά σε άτομα που αναζητούνταν από το κράτος, άρα κάποιοι εξ αυτών έπρεπε ή να κρύβονται ή να περάσουν στη παρανομία. Η Αθήνα λόγω του μεγέθους και της σχετικής ανωνυμίας της, ήταν πιο πρόσφορο έδαφος από ότι μια κωμόπολη, ένα χωριό ή ένα νησί λόγου χάρη.

Σειρά έχει η κατηγορία ‘άγνωστο, δεν αναγράφεται’, στην οποία βλέπουμε να συμπεριλαμβάνονται ογδόντα εννέα(89) άτομα. Ο τόσο μεγάλος αριθμός ατόμων, που δεν αναγράφεται ο τύπος κατοικίας τους, ενδεχομένως έχει να κάνει με διάφορους παράγοντες. Σαφώς υπήρχαν όσοι δεν είχαν βρεθεί από τις αρχές και επειδή η διεύθυνση τους δεν ήταν σταθερή αλλά υπήρχαν μόνο πληροφορίες και εικασίες που διέμεναν, δεν αναγράφεται ο τύπος κατοικίας τους. Από την άλλη όσοι και όσες είχαν βρεθεί αφενός μπορεί να μην είχαν

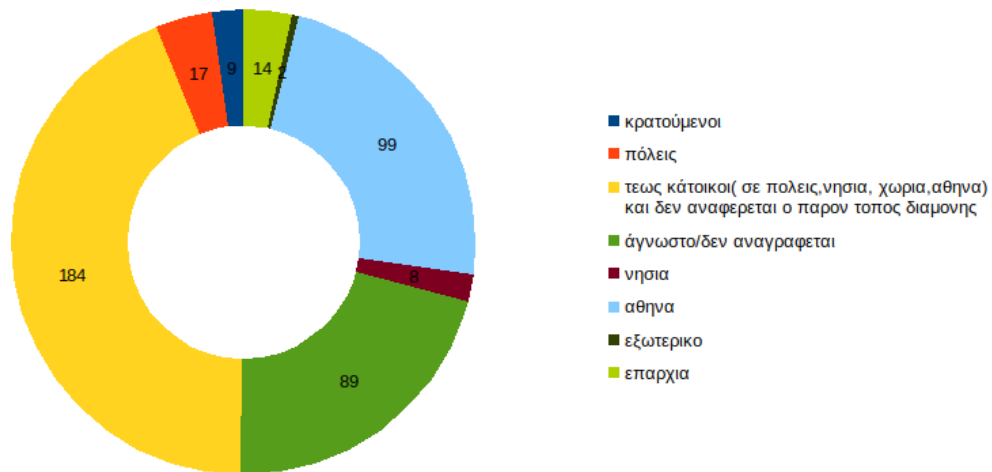
δηλώσει τόπο διαμονής, ως μια πράξη άρνησης και αφετέρου μπορεί να μην είχαν σταθερό τόπο διαμονής να δηλώσουν. Τέλος είναι χρήσιμο να έχουμε κατά νου, ότι η σύνταξη ενός φακέλου για έναν διωκόμενο, εκτός από κατασταλτική διαδικασία, είναι παράλληλα μια γραφειοκρατική διαδικασία. Επί του πρακτέου αυτό σημαίνει ότι χωρίς σε καμία περίπτωση να εξαίρουμε τον κατασταλτικό ρόλο, αν κάτι δεν δηλωνόταν στις αρχές μπορεί να μην ενδιέφερε παραπάνω το άτομο που συνέτασσε τον φάκελο να ασχοληθεί . Ως εκ τούτου στην περίπτωση που ο τόπος κατοικίας ή ήταν άγνωστος ή δεν δηλωνόταν, σε κάποιες περιπτώσεις δεν υπήρχε ειδική μέριμνα ώστε να αποσπασθεί η πληροφορία αυτή. Ας είναι ξεκάθαρό ότι αυτό δεν είναι ο γενικός κανόνας αλλά μια υπαρκτή παράμετρος.

Σειρά έχει η κατηγορία όσων διαμένουν σε πόλεις. Στην εν λόγω κατηγορία βρίσκονται δεκαεπτά(17) άνθρωποι. Στην παρούσα κατηγορία έχουν υπαχθεί όσοι και όσες από τις πρωτογενείς πηγές προκύπτει ότι έμεναν τόσο σε μεγάλες πόλεις όπως για παράδειγμα Θεσσαλονίκη και Πάτρα, όσο και κάτοικοι μικρότερων πόλεων όπως για παράδειγμα τα Ιωάννινα. Ένα συμπέρασμα, το οποίο μπορούμε να εξαγάγουμε από αυτή την κατηγορία, είναι ότι η διασπορά ιδεών μα και ταυτόχρονα πρακτικών, η απόφαση για να αγωνιστεί κάποιος, ξεπερνούσε τα όρια του μητροπολιτικού εδάφους, άρα δεν ήταν γεωγραφικά προσδιορισμένη. Η επαρχία βλέπουμε ότι είναι ο τόπος διαμονής για δεκατέσσερα(14) άτομα. Στην επαρχία έχουν συμπεριληφθεί κωμοπόλεις μεταξύ άλλων και επαρχιακές πόλεις όπως για παράδειγμα η Άρτα ή η Πρέβεζα. Οκτώ(8) ήταν εκείνοι που διέμεναν σε νησιά. Ήταν άνθρωποι που μπορεί να έμεναν όλη τους τη ζωή σε νησί ή να είχαν λείψει για κάποια χρόνια και να είχαν επανέλθει. Παρότι μικρή αριθμητικά κατηγορία, είναι ενδεικτική για την διάχυση πολιτικών ιδεών , πέρα από τα όρια της μητρόπολης και των μεγάλων αστικών κέντρων.

Μόλις εννέα(9) άνθρωποι, των οποίων ο τόπος κατοικίας έχει εξακριβωθεί, είναι κρατούμενοι σε κάποια φυλακή. Στην δεκαετία του 1960, ειδικά μετά το πραξικόπημα των συνταγματαρχών, οι φυλακές γέμισαν εκ νέου με αγωνιστές και αγωνίστριες του ευρύτερου αριστερού χώρου. Επιπλέον ακόμα διατηρούνταν τόποι εξορίας για αντιφρονούντες. Όσους και όσες συνοπτικά το κράτος ανάλογα με την συγκυρία, βάφτιζε ως ‘εσωτερικό εχθρό’. Όπως έχει ήδη αναφερθεί και προγενέστερα ,το αγωνιστικό υποκείμενο, διαφοροποιούνταν πολιτικά, κοινωνικά και ανθρωπολογικά σε κάθε χρονική περίοδο. Για να καταθέσω μία πολύ αδρή αναφορά στο ποιοι βίωσαν την καταστολή μέσω της φυλάκισης θα έλεγα το εξής. Μετά από το ξέσπασμα της χούντας το 1967, φυλακίστηκαν Κομμουνιστές και αριστεροί, την δεκαετία του 1970 λιγότεροι Κομμουνιστές και πιο πολύ Αριστεριστές και Αναρχικοί και κατά την δεκαετία του 1980 κατά βάση Αναρχικοί και άνθρωποι ρευμάτων κοντινών στον αναρχικό χώρο. Τα εννέα άτομα που είναι κρατούμενοι, δεν είναι ενδεικτικό της ποσότητας των φυλακισμένων, είναι όμως χαρακτηριστικό του πνεύματος της εποχής από κατασταλτική άποψη. Τέλος μόνο δύο(2) είναι οι άνθρωποι εκείνοι, ο τόπος κατοικίας των οποίων

είναι στο εξωτερικό. Μια ερμηνεία είναι ότι οι άνθρωποι αυτοί, είχαν μετοικήσει σε χώρες του εξωτερικού, για να αποφύγουν τις διώξεις ή για να ζητήσουν πολιτικό άσυλο. Μια ακόμη ερμηνεία της μετοίκησης τους είναι ότι επεδίωκαν ίσως την συνέχιση του αγώνα από το εξωτερικό. Η τακτική της συνέχισης του αγώνα από το εξωτερικό, ήταν διαδεδομένη στον Ελλαδικό χώρο κατά την διάρκεια της χούντας, από το 1967 έως το 1974.

Γράφημα 6: Τόπος κατοικίας των αναζητούμενων

Πηγή: από τα στοιχεία του excel, Γ.Α.Κ Κέρκυρας (ίδια επεξεργασία).

Στο παρόν σημείο αφού παρέθεσα το σύνολο των γραφημάτων που προκύπτουν από τις πρωτογενείς πηγές θα ασχοληθώ με την ανάλυση πληροφοριών που προέρχονται και πάλι από την μελέτη των πρωτογενών πηγών και φέρει τον τίτλο 'Λοιπά Σχόλια'. Στο εν λόγω κελί, έχω συμπεριλάβει όλες τις πληροφορίες που υπήρχαν διάσπαρτες στους φακέλους και ήταν σχετικές με την κάθε υπόθεση. Κάποιες από τις πληροφορίες αυτές έκρινα ότι είναι χρήσιμο να αναλυθούν τόσο από δημογραφική όσο και από καθαρά ιστορική άποψη. Ενδεχομένως το δημογραφικό ενδιαφέρον σε κάποια σχόλια να μην είναι πρόδηλο και να αποτελεί μοναχά μια πτυχή και να χρειάζεται περισσότερη ανάλυση ώστε να γίνει ευκολότερα αντιληπτό. Τα καθαρά ιστορικά στοιχεία εν τούτοις είναι σαφώς ευκολότερα να αναλυθούν.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της διαρκούς κινητικότητας στην οποία αναγκαζόταν να βρίσκεται ένα άτομο όταν αναζητούταν είναι αυτό που αναγράφεται στο κελί εννέα(9) του φύλλου excel. Γίνεται αναφορά στο που έμενε το άτομο που αναζητούταν, το ότι αναχώρησε προς άγνωστη κατεύθυνση, ότι είχε αλλάξει πολλές δουλειές και ότι τέλος πρέπει από τις

διωκτικές αρχές να εποπτεύεται η κάθε του κίνηση και κάθε του δραστηριότητα. Η περίπτωση αυτή είναι κάτι παραπάνω από συνηθισμένη στα αρχεία που μελέτησα και με κάποιες παραλλαγές επαναλαμβάνεται και σε περιπτώσεις άλλων αναζητούμενων/ καταζητούμενων αγωνιστών και αγωνιστριών. Αντίστοιχα στο κελί είκοσι οκτώ(28), μεταξύ των άλλων αναγράφεται ότι το άτομο που αναζητείται, έχει ‘πλούσια Κομμουνιστική δράση’, ένα στοιχείο το οποίο ήταν αρκετό για τις αρχές να ασχοληθούν επισταμένα με την εύρεση του. Η λογική άλλωστε ήταν απλή, όσο πιο ‘πλούσια’ η δράση, τόσο πιο επικίνδυνο’ το άτομο. Όσο πιο ‘επικίνδυνο’ τόσο πιο εύκολο να δεχτεί η κοινή γνώμη ότι κινδυνεύει από το εκάστοτε τέτοιο άτομο, άρα μεγαλύτερη κοινωνική νομιμοποίηση των διωκτικών αρχών και της εξουσίας στη καταστολή του ατόμου.

Η γλώσσα παίρνει πλείστες όσες μορφές για να υποδηλώσει τα σημαινόμενα της. Στο κελί είκοσι εννέα(29) αντίστοιχα μια Κομμουνίστρια καταγράφεται ως ‘αμετανόητη’ άρα αντιλαμβανόμαστε ότι ισχύει το παραπάνω σχήμα. Επιπλέον γίνεται αναφορά στο ίδιο κελί στην ‘πλούσια αντεθνική δράση’ της Κομμουνίστριας. Η γλώσσα δεν είναι ένα ουδέτερο εργαλείο αλλά ένας ζωντανός οργανισμός. Διαβάζοντας πίσω από την φράση ‘πλούσια αντεθνική δράση’, μεταφερόμαστε νοερά στις εποχές του Εμφυλίου όπου οι Κομμουνιστές και οι Κομμουνίστριες χαρακτηρίζονταν μεταξύ άλλων ως ‘αντεθνικά και ανθελληνικά στοιχεία’. Αυτό είναι ικανό να μας βάλει σε σκέψεις για το ποιοι συνέχισαν να στελεχώνουν τους διωκτικούς και κατασταλτικούς μηχανισμούς της χώρας. Τέλος γίνεται αναφορά σε ‘ένταξη σε παράνομο μηχανισμό’, το οποίο είναι χαρακτηριστικό όπως έχει αναφερθεί στην παρούσα μελέτη πολλάκις, για πολλούς ανθρώπους οι οποίοι αναγκάστηκαν να περάσουν στη παρανομία, είτε για να σωθούν, είτε για να συνεχίσουν να αγωνίζονται.

Στο κελί τριάντα τρία(33) παρατηρούμε ένα ατόπημα των διωκτικών μηχανισμών. Ο αναζητούμενος φέρεται να είναι μέλος του Κ.Κ.Ε με ενεργό μάλιστα ρόλο αφού ‘στρατολογούσε νέα μέλη’ και ήταν ‘αρχηγός του Κ.Κ.Ε’, ήταν συνοπτικά μέλος κομματικού μηχανισμού. Ο αστυνόμος που συνέταξε τον φάκελο, μέσα σε ένα θολό τοπίο, αυτοαναιρείται τρόπον τινά αφού γράφει ότι μετέρχεται δημοσιευμάτων ‘αναρχικού περιεχομένου’. Η αναρχία συνεπώς γίνεται αντιληπτή από το αστυνομικό όργανο απλά ως μία δύναμη αποσταθεροποίησης της καθεστηκυίας τάξης πραγμάτων και όχι ως ένα διακριτό πολιτικό και κοινωνικό ρεύμα. Αντίστοιχα στο κελί σαράντα τέσσερα, αναφέρεται η έννοια του ‘συμμοριτοπόλεμου’. Ο ορισμός αυτός φαίνεται να επιβιώνει μέσα στον χρόνο . Αν και είναι καταγραφή του 1971, χρησιμοποιείται φρασεολογία που ετυμολογικά προσιδιάζει στην περίοδο του εμφυλίου με τους μοναρχικούς και τους φασίστες να αποκαλούν συμμορίτες τους αντάρτες. Το ερώτημα που είχε ανακύψει και παραπάνω, σχετικά με το ποία ήταν η στελέχωση των μηχανισμών της χώρας, παραμένει και σε αυτή την περίπτωση.

Σε ένα άλλο κελί, στη καταγραφή νούμερο πενήντα τέσσερα (54), είναι καταγραμμένο ένα άτομο, το οποίο αν και διώκεται από ότι φαίνεται για πολιτικούς λόγους, του χρεώνονται και ποινικές πράξεις. Αυτό φαίνεται από το σημείο που λέει ‘έχει ροπή προς την αλητεία[...] διαπράττοντας απάτες, πρόσφατα αποφυλακίστηκε από τις πειθαρχικές φυλακές Επταπυργίου-Θεσσαλονίκης’. Δεν γνωρίζουμε συνεπώς αν είναι διωκόμενος για τις πολιτικές του πεποιθήσεις και την δράση του. Για τις διωκτικές αρχές άλλωστε η ανατρεπτική πολιτική δράση ταυτιζόταν με κοινό έγκλημα και απειλή προς την κοινωνία. Χαρακτηριστικά είναι τα κελιά εξήντα επτά(67)-εβδομήντα έξι(76),στα οποία βλέπουμε ότι κατά την διάρκεια της χούντας, υπάρχουν άνθρωποι, η διεύθυνση των οποίων είναι άγνωστη. Ο πιο πιθανός λόγος είναι ότι αναγκάστηκαν να εξαφανιστούν από τον τόπο κατοικίας τους, είτε περνώντας στη παρανομία, είτε πηγαίνοντας σε σπίτι άλλων, ώστε να προστατευτούν από τις ενδεχόμενες ή και βέβαιες διώξεις. Η κατάσταση αυτή βλέπουμε να επαναλαμβάνεται σε πολλές περιπτώσεις, όπως μαρτυρούν οι πηγές. Χρονικά είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι αυτό συνέβη το 1967 ή τα αμέσως επόμενα χρόνια, κατά την διάρκεια δηλαδή της χούντας. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι έπαψε να ισχύει και τα επόμενα χρόνια.

Μια ενδιαφέρουσα πληροφορία λαμβάνουμε μελετώντας το κελί εκατόν τριάντα εννέα(139), στο οποίο αναγράφεται ότι ο αναζητούμενος ‘έχει βρεθεί στη Βουλγαρία’. Η εύρεση του στη Βουλγαρία δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαία, καθώς πολλοί Κομμουνιστές και αγωνιστές της αριστεράς, επεδίωκαν να περάσουν σε χώρες του ανατολικού μπλοκ, στις οποίες υπήρχε σοσιαλιστικό καθεστώς , ώστε να ζητήσουν πολιτικό άσυλο. Μια ακόμη πληροφορία που λαμβάνουμε από το κελί εκατό σαράντα έξι(146), είναι ότι ο διωκόμενος είχε ‘αφεθεί ελεύθερος από το αστυνομικό τμήμα Σαλαμίνας, αφού πρώτα είχε υπογράψει δημόσια δήλωση αποκήρυξης του Κομμουνισμού’. Η πρακτική αυτή, της υπογραφής αποκήρυξης ή η δήλωση μετάνοιας, ήταν μια επιλογή που έδιναν οι διωκτικές αρχές σε κάποιον, με αντάλλαγμα την αποφυλάκιση του ή την παύση δίωξης του. Τέλος στο κελί εκατόν πενήντα πέντε(155), όπως και στο κελί εκατόν ενενήντα έξι(196), βλέπουμε μια ιδιαίτερη περίπτωση για τα δεδομένα του Ελλαδικού χώρου κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1960 και του 1970. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν, όπως μας πληροφορούν οι πηγές ‘ανυποταξία’, έμπρακτη δηλαδή άρνηση κατάταξης στο στρατό.

Στο κελί εκατόν εβδομήντα έξι(176), παρατηρούμε τις πολλαπλές διώξεις μιας Κομμουνίστριας. Πολλαπλές καθώς πέρα από την δίωξη για την ‘αντεθνική της δράση’, ποινικοποιείται και η προσωπική της ζωή καθώς διώκεται και επειδή ‘τυγχάνει σύζυγος εν ενεργεία Κομμουνιστή Γ-αμα κατηγορίας’. Η περίπτωση αυτή δεν ήταν μεμονωμένη, αν μελετήσουμε με προσοχή τις πηγές μας, καθώς πολύ συχνά οι διωκτικές αρχές ποινικοποιούσαν και δίωκαν (και) τις προσωπικές σχέσεις, ως ένα συμπληρωματικό μοχλό πίεσης για τον διωκόμενο. Παρόμοια περίπτωση, όσον αφορά στην δίωξη λόγω προσωπικών και συγγενικών σχέσεων,

συναντάμε και στο κελί εκατόν ενενήντα πέντε(195), στο οποίο διώκεται ένας Κομμουνιστής για ‘πλούσια κατοχική και μετακατοχική Κομμουνιστική δραστηριότητα’ αλλά παράλληλα και επειδή ‘ ο αδερφός του είναι γνωστό Κομμουνιστικό στέλεχος’.

Μια μετατόπιση διώξεων από το Κ.Κ.Ε προς αριστεριστικές οργανώσεις σκιαγραφείται και στο κελί διακόσια έξι(206), όπου βλέπουμε να αναζητείται άτομο για συμμετοχή σε ‘παράνομη Κομμουνιστική οργάνωση, τους Μαρξιστές-Λενινιστές’. Δεν γνωρίζουμε αν υπήρχε οργάνωση με τέτοιο όνομα. Κατά πάσα πιθανότητα, ήταν μια οργάνωση Μαρξιστικού-Λενινιστικού προσανατολισμού και αδυνατώντας οι αρχές να την κατανοήσουν, ενδέχεται να της έδωσαν οι ίδιοι το όνομα αυτό. Η αδυναμία αναγνώρισης των νέων μη παραδοσιακών οργανώσεων της εποχής(μη παραδοσιακές συγκρινόμενες με το Κ.Κ.Ε), φαίνεται και από το γεγονός ότι το όργανο που έχει συντάξει τον φάκελο φαίνεται από την αναφορά σε ‘ανάπτυξη ασυνήθιστης δραστηριότητας ως προς την μύηση και οργάνωση νέων μελών’.

Συνεχίζοντας την μελέτη των φύλων excel, βρίσκουμε μια ακόμη ενδιαφέρουσα πληροφορία στο κελί διακόσια τριάντα εννέα(239), στο οποίο γίνεται αναφορά στα εξεγερτικά γεγονότα του Νοέμβρη του 1973, πιο συγκεκριμένα στην ημέρα της εξέγερσης και την προηγούμενη αυτής. Το ενδιαφέρον είναι ότι από τις διωκτικές αρχές, τα γεγονότα βαφτίζονται ‘Αναρχοκομμουνιστικά’, το οποίο δηλώνει την αδυναμία αναγνώρισης των γεγονότων ως είχαν. Σίγουρα συμμετείχαν και Αναρχικοί, από κοινού με άλλες κοινωνικές και πολιτικές ομάδες, άτομα και τάσεις. Παρόλα αυτά η ουσία των εξεγερτικών εκείνων στιγμών ήταν ότι ήταν αδιαμεσολάβητες, αυτοοργανωμένες, αυτόνομες, χωρίς κάποια κεντρική πολιτική δύναμη να ελέγχει ή να δίνει ντιρεκτίβες. Χωρίς να μπορούν οι διωκτικές αρχές ως εκ τούτου να αναλύσουν τα περιεχόμενα των γεγονότων, τόσο ως προς την πολιτική άποψη, όσο και ως προς τα ενεργούμενα υποκείμενα και μέσα σε ένα ολωσδιόλου θολό για αυτούς τοπίο, προσδίδουν ένα τόσο συγκεκριμένο πολιτικό χαρακτήρα στα γεγονότα, ο οποίος δεν ευσταθεί. Συνοπτικά μπορούμε να πούμε κάτι, το οποίο έχει αναφερθεί και σε προηγούμενο σημείο της παρούσας μελέτης. Με την πάροδο των χρόνων, είχε υπάρξει μετατόπιση των πολιτικών σχηματισμών. Από το ‘ορθόδοξο’ Κ.Κ.Ε, σε αριστεριστικούς σχηματισμούς Τροτσκιστικών, Μαρξιστικών και Λενινιστικών περιεχομένων και σε λογικές αυτονομίας των αγώνων, μέχρι και την επανεμφάνιση του Αναρχικού χώρου. Ότι δεν εκπορευόταν από το Κ.Κ.Ε, κατά την γνώμη των αρχών εντασσόταν στη γενική κατηγορία ‘Αναρχοκομμουνιστικό ή Αναρχικό στοιχείο’, παρότι επί του πρακτέου το ένα απείχε από το άλλο παρασάγγας. Συχνή αναφορά γίνεται σε διάφορες καταγραφές επίσης για την οργάνωση ‘ΕΚΚΕ’⁹. Για την ιστορία το ΕΚΚΕ

⁹ Για το ΕΚΚΕ αλλά και για την ΑΑΣΠΕ, μπορεί ο αναγνώστης να βρει αρκετές αναφορές στο βιβλίο: *αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται, δεν εξαγοράζονται, δεν δικαιώθηκαν.*

(επαναστατικό κομμουνιστικό κίνημα Ελλάδας), ήταν Μαρξιστική-Λενινιστική οργάνωση, η οποία είχε ιδρυθεί το 1970 από Έλληνες πολιτικούς πρόσφυγες στο Δυτικό Βερολίνο, όντας οι ίδιοι διωκόμενοι από την χούντα. Πιο συγκεκριμένα οι πολιτικές του θέσεις βρίσκονταν κοντά στον Μαοϊσμό. Αναφορά γίνεται επίσης στην ‘ ΑΑΣΠΕ’, την αντιφασιστική αντιιμπεριαλιστική σπουδαστική παράταξη της Ελλάδας, η οποία ήταν η φοιτητική παράταξη του ΕΚΚΕ, συμμετέχοντας ενεργά στον αντιδικτατορικό αγώνα και μέσω της κατάληψης του Πολυτεχνείου.

Εν συνεχεία θα ασχοληθούμε με το κελί τριακόσια τριάντα τρία(333), στο οποίο γίνεται αναφορά σε ένα άτομο, όπου εκτός από το όνομα και επώνυμο του, του αποδίδεται και ένα ψευδώνυμο, το ‘Ρίγκο’¹⁰. Μελετώντας δευτερογενείς πηγές συναντάμε συχνά ένα άτομο, το οποίο φέρει αυτό το ψευδώνυμο, δίχως όμως να είναι εφικτό να εξακριβώσουμε παραπάνω στοιχεία προς αυτή την κατεύθυνση. Στο επόμενο κελί, γίνεται αναφορά σε ένα άτομο, το οποίο δεν φαίνεται να έχει κάποια πολιτική υπόσταση, αλλά διώκεται για ποινικά κολάσιμες πράξεις. Το ίδιο συμβαίνει και στην καταγραφή με αριθμό τριακόσια τριάντα εννέα(339) και τριακόσια σαράντα(340). Τα γεγονότα αυτά μας βάζουν σε σκέψεις, όσον αφορά σε μια παράμετρο η οποία έχει αναφερθεί και προηγουμένως. Από ότι αποδεικνύεται από την μελέτη των πηγών, υπήρχαν φορές όπου οι αρχές ταύτιζαν τις διώξεις για πολιτικούς λόγους με ποινικά αδικήματα, κατηγοριοποιώντας μαζί διαφορετικές υποθέσεις μεταξύ τους.

Στην καταγραφή τριακόσια τριάντα επτά(337), αρχίζει να κάνει την εμφάνιση του ένα σχετικά καινούριο για την εποχή και το μέρος μέσο. Επί της ουσίας αυτό που βλέπουμε στο παρόν κελί, είναι διεθνές σήμα για τον εντοπισμό ατόμου που αναζητείται. Συμπεραίνουμε άρα ότι είχε ξεκινήσει μια διεθνοποίηση των κατασταλτικών μηχανισμών, μέσα στα πλαίσια των διακρατικών σχέσεων.

Στην αμέσως επόμενη καταγραφή, ερχόμαστε αντιμέτωποι με μια άλλη μορφή αγώνα, πιο συγκεκριμένα με το αντάρτικο πόλης. Στα σχόλια μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι ‘ αναζητείται αυτοκίνητο μάρκας Alfa Romeo, χρώματος ερυθρού [...], χρησιμοποιήθηκε κατά πάσα πιθανότητα από τους δολοφόνους του τέως αστυνομικού Α. Μπάμπαλη¹¹. Η δράση πιστώνεται στην ομάδα ‘Ιούνιος 1978’. Και σε αυτή την καταγραφή συναντάμε ατόπημα των διωκτικών αρχών. Το ατόπημα έγκειται στο εξής γεγονός. Ο φάκελος στον οποίο είναι καταχωρημένη η εν λόγω καταγραφή φέρει τον τίτλο ‘Αναζητήσεις γενικώς αντιστασιακών- αναρχικών και λοιπών προσώπων’. Αν

¹⁰ Αναφορά στο ψευδώνυμο Ρίγκο, γίνεται και σε τεύχος της αντιπληροφόρησης αλλά και σε εφημερίδες της εποχής, είτε μέσω άρθρων, είτε μέσω σκίτσων.

¹¹ Είναι εύκολο να βρεθούν όλες οι αναλήψεις ευθύνης της οργάνωσης 17 Νοέμβρη, είτε από τα βιβλία που έχουν εκδοθεί με τις αναλήψεις ευθύνης είτε από εφημερίδες της εποχής. Για να μην πελαγοδρομεί παρόλα αυτά ο αναγνώστης, αναδημοσίευση μέρους τους μπορεί να βρεθεί και από βιβλία της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Πιο συγκεκριμένα από τεύχη του περιοδικού *Αντιπληροφόρηση* καθώς και από το βιβλίο αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται, δεν εξαγοράζονται, δεν δικαιώθηκαν.

μελετηθεί η ανάληψη ευθύνης για την εκτέλεση του Μπάμπαλη, μπορούμε να αντιληφθούμε ότι η δράση αυτή πολιτικά(ως προς τα αναλυτικά της εργαλεία) δεν είναι ούτε αντιστασιακή, ούτε αναρχική. Τα πολιτικά της περιεχόμενα είναι μαρξιστικά. Επανέρχεται στο προσκήνιο η αδυναμία των αρχών να αποδελτιώσουν πολιτικά τα περιεχόμενα μιας ομάδας, οργάνωσης ή ενός ρεύματος. Από την στιγμή που δεν σχετίζεται με την επίσημη Κομμουνιστική αριστερά, δεν είναι ξεκάθαρο για τις αρχές τι είναι αυτό που έχουν απέναντι τους.

Αντίστοιχη περίπτωση διεθνοποίησης της καταστολής συναντάμε και στις καταγραφές τριακόσια σαράντα ένα(341) έως τριακόσια σαράντα τρία(343) οι οποίες αφορούν σε εντάλματα σύλληψης τριών Γερμανών, ο οποίοι αναφέρονται ως Αναρχικοί. Παράλληλα συναντάμε εκ νέου την τάση να ταυτίζεται κάποιο ποινικό αδίκημα ‘κατηγορείται ότι συμμετέχει σε σπείρα διεθνών κακοποιών[...] κατά της προσωπικής ελευθερίας’ , με την πολιτική δράση. Αν υποθέσουμε βέβαια ότι όντως πρόκειται για Αναρχικούς και όχι για κάποιους που δεν είναι και απλά είχαν χαρακτηριστεί από τις αρχές ως τέτοιοι. Όσο και να έψαξα παραπάνω πληροφορίες, δεν κατέστη εφικτό να βρω αναφορές για αυτές τις ενέργειες ή τα εμπλεκόμενα πρόσωπα.

Σε πάρα πολλές καταγραφές αναφέρεται ότι αναζητούνται ή και διώκονται άτομα για την συμμετοχή τους στην Κομμουνιστική νεολαία Ελλάδας (Κ.Ν.Ε) ή για συμμετοχή στην οργάνωση ‘ΑΝΤΙ-ΕΦΕΕ’. Οι καταγραφές που σχετίζονται με την Κ.Ν.Ε, προέρχονται κατά βάση από το 1974, χρονιά κατά την οποία η χούντα ακόμα δεν είχε πέσει. Επιπλέον είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι το Κ.Κ.Ε και οι οργανώσεις τους ήταν παράνομες μέχρι τις 23 Σεπτέμβρη του 1974, οπότε και η κυβέρνηση ‘εθνικής ενότητας’ υπέγραψε νομοθετικό διάταγμα νομιμοποίησης του με την παράλληλη κατάργηση του νόμου 509, μέσω του οποίου είχαν φυλακιστεί, εκτοπιστεί, εξοριστεί και βασανιστεί χιλιάδες Κομμουνιστές και Κομμουνίστριες. Ακολουθώντας τη ροή των καταγραφών, παρατηρούμε ότι το 1974, συνεχίζονταν κανονικά οι συλλήψεις αριστερών, μελών της Ε.Δ.Ε και της Κ.Ν.Ε .

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι καταγραφές στα κελιά τετρακόσια δεκατρία(413) και τετρακόσια δεκατέσσερα(414), καθώς τα άτομα που αναζητούνται χαρακτηρίζονται ως Αναρχικοί αλλά παρόλα αυτά οι διωκτικές αρχές τους χρεώνουν συμμετοχή στη Κ.Ν.Ε. Συμπεραίνουμε ως εκ τούτου ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν κάποια φερεγγυότητα, αντιθέτως ερχόμαστε για ακόμα μια φορά αντιμέτωποι με την αδυναμία των αρχών να αντιληφθούν με πολιτικούς όρους, τι πολιτικά υποκείμενα έχουν απέναντι τους. Δεν είναι απίθανο να ήταν μέλη κάποιας αριστερίστικης ομάδας ή όντως να ήταν Αναρχικοί και οι κατασταλτικοί μηχανισμοί να τους θεωρούσαν μέλη της Κ.Ν.Ε, μέσα στη γενικότερη σύγχυση της.

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα σχόλια στο κελί τετρακόσια είκοσιδυο(422), στο οποίο είναι καταγραμμένο ένα άτομο, γνωστό στην Ελληνική πραγματικότητα της εποχής. Κρίνοντας από το ψευδώνυμο με το οποίο είναι καταγραμμένος, την χρονιά κατά την οποία καταζητείται αλλά και

τα λοιπά σχόλια, καταλήγουμε με μεγάλη ασφάλεια να πούμε ότι πρόκειται για τον ‘Κάρλος το τσακάλι’. Ο εν λόγω την εποχή που αναφέρεται η μελέτη, ήταν μέλος του ‘Λαϊκού Μετώπου για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης(PFLP)¹² αν και αργότερα είχε εκδιωχθεί από την συγκεκριμένη επαναστατική οργάνωση. Η κατηγορία είναι αυτή της εκτέλεσης δυο Γάλλων πρακτόρων. Παρόλα αυτά οι διωκτικές αρχές κάνουν ένα ακόμη ατόπημα. Το PFLP, ήταν μια Μαρξιστική- Λενινιστική ένοπλη οργάνωση που διεξήγαγε εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα. Οι αρχές μέσα σε μια γενικότερη σύγχυση αναφέρονται στην οργάνωση ως Αναρχική, κάτι το οποίο δεν ευσταθεί. Η κατηγοριοποίηση αυτή μας αποδυνκνεί την εσφαλμένη άποψη των διωκτικών αρχών. Κατά την γνώμη τους ότι λειτουργεί στην κατεύθυνση αποσταθεροποίησης της τάξης πραγμάτων είναι Αναρχικό, οτιδήποτε είναι Αναρχικό είναι τρομοκρατία. Επίσης στο ίδιο σχόλιο, γίνεται αναφορά στη ‘συμμορία Μπάαντερ- Μαίνχοφ’. Ούτε αυτό είναι ουδέτερη χρήση της γλώσσας, εναρμονίζεται με την αντίληψη των κρατών της εποχής, με αιχμή του δόρατος το Γερμανικό, το οποίο δεν μιλούσε για την ‘Φράζια Κόκκινος Στρατός(R.A.F), αλλά αποπολιτικοποιούσε την δράση της ανάγοντας την σε συμμορία. Πολλές και διάφορες ήταν μάλιστα οι ποινές που είχαν θεσπιστεί αν κάποιος άνθρωπος αναφερόταν στη RAF, με οποιοδήποτε άλλο τρόπο παρά ως ‘συμμορία’ ή ‘τρομοκρατική οργάνωση’.

Στο κελί τετρακόσια είκοσι τρία(423), γίνεται αναφορά από τις αρχές για πληροφορία που υπήρχε, ότι ‘ Έλληνες αντιστασιακοί του εξωτερικού, σχεδίαζαν ναυτοπειρατεία σε πλοία τουριστικών γραμμών’. Δεν υπάρχουν περαιτέρω πληροφορίες για την πραγμάτωση ή μη της δράσης, παρόλα αυτά μπορούμε να υποθέσουμε ότι ήταν μια δράση η οποία ενδεχομένως να αποσκοπούσε στο πλάτεμα του αγώνα, επιδιώκοντας επιπλέον να δοθεί και μεγαλύτερη δημοσιοποίηση σε κάποια γεγονότα. Κρίνοντας και από την χρονολογία(1974), υποθέτουμε ότι επρόκειτο για μια δράση, που σκοπό είχε να πλήξει την χούντα.

Τέλος σημασία έχει να ασχοληθούμε με την καταγραφή νούμερο τετρακόσια είκοσι τέσσερα(424). Η καταγραφή αυτή αναφέρεται στην επαναστατική οργάνωση ‘17 Νοέμβρη’, γεγονός που δεν το υποθέτουμε αλλά αναφέρεται ρητά στον φάκελο. Πιο συγκεκριμένα αναζητούνται άτομα που είχαν χρησιμοποιήσει ‘φυσίγγια για την δολοφονία του τέως αστυνομικού Ε. Μάλλιου’, αναλαμβάνοντας την πολιτική ευθύνη ως ‘17Νοέμβρη’, ευθύνη που είχαν αναλάβει ως οργάνωση και για ‘ την δολοφονία του Αμερικάνου διπλωμάτη R.Welch στις 23/12/1975’. Παρόλα ταύτα, οι διωκτικές αρχές αδυνατούν να προσδιορίσουν για άλλη μια φορά σωστά, τι είναι πολιτικά τα υποκείμενα που καταδιώκουν. Όσον αφορά στην πολιτική ταυτότητα των αναζητούμενων, τα άτομα χαρακτηρίζονται από τις αρχές ως ‘Αναρχικοί’. Αντίστοιχα στο κελί με τα λοιπά σχόλια γίνεται αναφορά στην ‘17Νοέμβρη’

¹² Ενδιαφέρον βιβλίο για το PFLP, είναι το ομώνυμο βιβλίο με κείμενα και συνεντεύξεις του μετώπου, που έχει κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις ΜΟΛΟΤ.

ως μια ‘Αναρχοκομμουνιστική οργάνωση’. Η κατηγοριοποίηση αυτή είναι στρεβλή, καθώς η εν λόγω οργάνωση, ήταν μια Κομμουνιστική οργάνωση, Μαρξιστικών και Λενινιστικών περιεχομένων, κάτι το οποίο αποδεικνυόταν και από την στοχοθεσία των ενεργειών όσο και από τις αναλήψεις ευθύνης, τις οποίες έβγαζε ύστερα από κάθε ενέργεια της. Οι διωκτικές αρχές αδυνατούσαν από ότι φαίνεται να αντιληφθούν τα περιεχόμενα της οργάνωσης, χαρακτηρίζοντας την ‘Αναρχοκομμουνιστική’ αφενός χρησιμοποιώντας τον όρο υποτιμητικά (δεν είναι λίγες οι φορές που διάφοροι χρησιμοποιούν την έκφραση *Αναρχοκομμούνι απαξιωτικά*). Αφ’ ετέρου, οι αρχές λειτουργούσαν με δίπολα, ένα από αυτά ήταν(αναφορικά με την πολιτική) Δεξιά- Αριστερά, με βλέποντας τις αποχρώσεις ή ακόμα και τις διακριτές κατηγορίες σε αυτά τα δύο. Η αριστερά για αυτούς ήταν κάτι συγκεκριμένο(κατά βάση το Κ.Κ.Ε), συνεπώς τα υπόλοιπα δεν ήταν εύκολο να γίνουν κατανοητά. Καμία σχέση δεν υπήρχε ως προς τα αναλυτικά εργαλεία μιας Κομμουνιστικής επαναστατικής οργάνωσης και του Αναρχικού Κομμουνισμού όπως αυτός εκφράστηκε από τον Πιότρ Κροπότκιν¹³, τον Ερρίκο Μαλατέστα¹⁴, τον Νέστορ Μάχνο¹⁵, τον Μπα Τσίν¹⁶, τον Γιόχαν Μόστ¹⁷, Ο Ρικάρδο Φλόρες Μαγκόν¹⁸, τον Αλεξάντερ Μπέργκμαν¹⁹, τον

¹³ Ρώσος θεωρητικός του αναρχισμού, με πλούσια βιβλιογραφία. Κλασσικά είναι τα έργα του για να αναφέρουμε μόνο κάποια από αυτά όπως το *Σύγχρονη επιστήμη και αναρχισμός, η αναρχική ηθική, η κατάκτηση του ψωμιού, αλληλοβοήθεια ένας παράγοντας της εξέλιξης, το κράτος και ο ιστορικός του ρόλος*.

¹⁴ Ιταλός αναρχικός. Μεταξύ των άλλων έργων του πολύ σημαντικά είναι το *προς μια ελεύθερη κοινωνία, χωρίς εξουσία, στο καφενείο, δημοκρατία, φασισμός, αναρχία, αναρχισμός και οργάνωση, καταστροφή και εξολόθρευση του κράτους*.

¹⁵ Σημαντικός Ουκρανός αναρχικός επαναστάτης, εμπνευστής και οργανωτής της Μαχνοβτσίνα, του αναρχικού στρατού που αποτελούσαν κατά βάση από αγρότες. Είχε πολεμήσει εναντίον των Ουκρανών εθνικιστών. Σημαντικό θεωρητικό έργο που έχει συγγράψει μαζί με άλλους είναι η *οργανωτική πλατφόρμα των ελευθεριακών κομμουνιστών, ένα προσχέδιο για τη γενική ένωση αναρχικών του 1926*.

¹⁶ Ο Μπα Τσίν ήταν Κινέζος αναρχικός, ο οποίος έζησε από το 1904- 2005. Είχε συμμετάσχει σε πολλούς αγώνες και έχει αφήσει ως παρακαταθήκη πλούσιο έργο. Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αντληθούν από το δεύτερο τεύχος του περιοδικού *Ελευθεριακά χρονικά* (Νοέμβριος 2006), στο οποίο υπάρχει άρθρο του Angel Pino, με τίτλο *Η ζωή ενός Κινέζου αναρχικού*.

¹⁷ Ο Γιόχαν Μόστ, ήταν αναρχικός που είχε γεννηθεί το 1846 και πέθανε το 1906. Εξέδιδε την εφημερίδα *Freiheit* (ελευθερία). Είχε σταλεί πολλές φορές στην εξορία, σε καταναγκαστικά έργα και είχε περάσει από πολλές φυλακές. Ήταν από τους εισηγητές του ρεύματος της ‘θεωρίας μέσω της πράξης’.

¹⁸ Ο Μαγκόν ήταν εξέχουσα μορφή του Μεξικανικού επαναστατικού κινήματος. Είχε γεννηθεί το 1847 και πέθανε σε φυλακή των Η.Π.Α το 1922. Μέρος των θεωρητικών του καταβολών ήταν τα γραπτά του Μπακούνιν, του Προυντόν, του Ελιζέ Ρεκλύ, του Ερρίκο Μαλατέστα, με πιο βασική του επιρροή να είναι ο Πιότρ Κροπότκιν. Είχε αγωνιστεί και μέσα από τις τάξεις των Βιομηχανικών εργατών του κόσμου (I.W.W) και είχε δώσει πολλούς αγώνες ενάντια στην δικτατορία του Πορφυρίου Ντίας.

¹⁹ Ο Μπέργκμαν ήταν Αμερικάνος αναρχικός με πλούσια συμμετοχή σε αγώνες και επαναστατικά γεγονότα. Είχε συμμετάσχει μεταξύ άλλων στην Οκτωβριανή επανάσταση, όπου και αργότερα της άσκησε κριτική λόγω του ρόλου των Μπολσεβίκων και λόγω της δικτατορίας του προλεταριάτου, που για τον ίδιο ήταν δικτατορία επί του προλεταριάτου. Άφησε επίσης σημαντικό θεωρητικό έργο,

Βολίν²⁰, την Έμμα Γκόλντμαν²¹, τον Ρούντολφ Ρόκερ²² για να αναφέρουμε μόνο λίγους και λίγες από τους θεμελιωτές λόγω και πράξη του Αναρχικού Κομμουνισμού.

Στο σημείο αυτό φτάνει στο τέλος της η παρούσα μελέτη. Μια μελέτη η οποία πατάει σε δυο σκέλη, το ένα είναι το ιστορικό κομμάτι και το δεύτερο είναι το δημογραφικό. Και τα δυο στοιχεία αν και είναι διακριτά, παρόλα αυτά διαρκώς το ένα συμπληρώνει το άλλο. Ως προς το ιστορικό κομμάτι, βασικό μέλημα του παρόντος πονήματος είναι να ρίξει φώς στην σύγχρονη ιστορία κινηματικών πτυχών στον Ελλαδικό χώρο. Δεν θα ήταν αληθές να ειπωθεί ότι είναι μια πλέρια ανάλυση των ιστορικών γεγονότων, οι πρωτογενείς πηγές άλλωστε ήταν λίγες αριθμητικά, ποιοτικά όμως μας δίνουν πλούσιες πληροφορίες για γεγονότα, τα οποία απέχουν από το σήμερα μόλις σαράντα με πενήντα χρόνια. Βασική φροντίδα άλλωστε της ιστορίας είναι να κρατάει διαρκώς ζωντανό ‘τον αγώνα της μνήμης ενάντια στη λήθη’, μια μικρή συμβολή προς αυτή την κατεύθυνση είναι και η παρούσα εργασία.

Αναφορικά με τις δημογραφικές πτυχές, με βάση τις πρωτογενείς πηγές, συνοπτικά δηλαδή με βάση όσους και όσες αναζητούνταν ή καταζητούνταν τις περιόδους με τις οποίες ασχολείται η μελέτη, καταλήγουμε στα εξής:

Α. Η πλειοψηφία των αγωνιστών ήταν άντρες και έπονται με μεγάλη αριθμητική διαφορά οι γυναίκες.

Β. Πλειοψηφούν συντριπτικά οι καταχωρημένοι ως ‘άγνωστο’ σχετικά με την οικογενειακή τους κατάσταση, πολύ λιγότεροι οι ‘παντρεμένοι’, με την πλειοψηφία μάλιστα των καταγραφών να αφορά σε γυναίκες. Ακόμα μικρότερος είναι ο αριθμός των χήρων, στη πλειοψηφία τους είναι πάλι γυναίκες.

Γ. Παρόλο που οι ηλικίες των αναζητούμενων ποικίλουν, οι περισσότερες καταγραφές αφορούν σε άτομα, τα οποία αν υποθέσουμε ότι είχαν γεννηθεί μετά την δεκαετία του 1940, τις χρονολογίες που πραγματεύεται η παρούσα μελέτη, ήταν γύρω στα τριάντα με σαράντα τους χρόνια. Μπορούμε να μιλάμε ως εκ τούτου για ένα νεαρό σχετικά ανθρώπινο δυναμικό.

με πολύ βασικά να είναι τα έργα του *Ο Μπολσεβίκικος μύθος* και το *Αλφαθητάρι του αναρχισμού*. Στα Ελληνικά κυκλοφορούν πολλές εκδόσεις των έργων του.

²⁰ Σημαντικός Ρώσος αναρχικός, τόσο με συμμετοχή σε πολυάριθμους αγώνες όσο και με σημαντική θεωρητική συμβολή στο αναρχικό κίνημα. Βολίν ήταν το ψευδώνυμο του, το πραγματικό του όνομα ήταν Βσεβόλοντ Μιχαήλοβιτς Αιχενμπάουμ. Είχε γεννηθεί το 1882 και πέθανε το 1945. Ήταν μεταξύ άλλων μέλος της Ναμπάτ, της αναρχικής ομοσπονδίας της Ουκρανίας. Ήταν στενός σύντροφος του Νέστορ Μάχνο. Είχε υποστεί διώξεις, φυλακίσεις και εξορίες. Το πιο γνωστό του έργο είναι *Η άγνωστη επανάσταση, 1917-1921*.

²¹ Σπουδαία αναρχική κομμουνίστρια, γεννημένη το 1869 και πέθανε το 1940. Αφιερωμένη στον απελευθερωτικό αγώνα με όλο της το είναι, συμμετείχε σε πολλούς αγώνες και άφησε πίσω της και ένα πλούσιο θεωρητικό έργο. Κεντρικό ρόλο στην θεωρία της διαδραμάτιζε ο ρόλος της γυναίκας. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε που θεωρείται η πρώτη αναρχική φεμινίστρια. Συμμετείχε στη Ρώσικη επανάσταση και στον Ισπανικό εμφύλιο αυτή την φορά ως Αγγλόφωνη εκπρόσωπος της CNT- FAI (Αναρχική Ιβηρική Ομοσπονδία). Στα Ελληνικά έχουν κυκλοφορήσει πολλές εκδόσεις των έργων της.

²² Σημαντικός αναρχικός αγωνιστής και θεωρητικός. Είχε αφήσει πλούσιο θεωρητικό έργο, με το magnum opus του να είναι το τετράτομο *Εθνικισμός και Πολιτισμός*.

Δ. Ως προς την πολιτική τους ταυτότητα, η συντριπτική πλειοψηφία είναι Κομμουνιστές, καθώς αυτό το ρεύμα ήταν αρκετά διαδεδομένο τις δεκαετίες που εξετάζονται, στον Ελλαδικό χώρο. Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και όλες οι υπόλοιπες υποκατηγορίες Κομμουνιστών(όπως για παράδειγμα ‘επικίνδυνος Κομμουνιστής α, β ή γ κατηγορίας’ και ‘ Κομμουνιστής α, β ή γ κατηγορίας’ και τα ‘ ηγετικά στελέχη, τα μέλη της Κ.Ν.Ε ’. Με την πάροδο των χρόνων, καθώς ο Ελλαδικός πολιτικός χώρος, εμπλουτίζεται και με νέα πολιτικά και κοινωνικά ρεύματα, αρχίζουν να κάνουν την εμφάνιση τους στα κιτάπια των διωκτικών αρχών και οι κατηγορίες ‘Αναρχικά στοιχεία’ και ‘Αναρχικοί’, τα οποία παρόλο που στην παρούσα μελέτη δεν πλειοψηφούν, κρίνονται ως ενδεικτικά της τότε κινηματικής πραγματικότητας.

Ε. Ως προς τις ασχολίες ή το επάγγελμα των αναζητούμενων, πέρα από την κατηγορία ‘άγνωστο’, η οποία πλειοψηφεί, η αμέσως επόμενη πολυάριθμη κατηγορία είναι αυτή των ‘φοιτητών- σπουδαστών’, η οποία είναι ενδεικτική για την δημογραφία, καθώς ήταν νεαρά άτομα, τα οποία είχαν κάνει την επιλογή της εξειδίκευσης μέσω της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επιπλέον όπως έχει ήδη αναφερθεί, από την δεκαετία του 1960 και έπειτα, ο φοιτητής σαν διακριτή από πολλές απόψεις κατηγορία, ήταν μια καινούρια πολιτική φιγούρα, φορέας ενίοτε του επαναστατικού μετασχηματισμού της κοινωνίας. Πολλοί είναι επίσης οι απασχολούμενοι στον ιδιωτικό τομέα και σε υπηρεσίες καθώς και αυτοαπασχολούμενοι όπως και χειρώνακτες εργάτες, εργάτες γης, τεχνίτες, κάτι το οποίο δηλώνει ένα σαφές ταξικό στίγμα.

ΣΤ. Τέλος αναφορικά με τον τόπο κατοικίας των αναζητούμενων, για τους περισσότερους και τις περισσότερες ήταν δηλωμένος ένας πρώην τόπος κατοικίας ή μια πρώην διεύθυνση, δείγμα της διαρκούς εξαναγκαστικής μετακίνησης, προς την κατεύθυνση της ελευθερίας. Ένα πολύ μεγάλο κομμάτι επίσης ζούσε στην Αθήνα. Μεγάλος είναι ο αριθμός, όσων είναι άγνωστο το που ζούσαν ή διέμεναν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΠΗΓΕΣ - ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΠΗΓΕΣ

Γενικά αρχεία του κράτους, παράρτημα Κέρκυρας (Γ.Α.Κ Κέρκυρας)

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΠΗΓΕΣ

Γ. Κυριακού, *Η αντίληψη των διωκτικών αρχών για τον Αναρχικό χώρο κατά την περίοδο της δεύτερης επατετίας(1974-1981)*, Εντοπική βιβλιοθήκη, μαύρη σειρά, Αθήνα, 2019

‘*αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται- δεν εξαγοράζονται, δεν δικαιώθηκαν*’’, έκδοση αυτόνομη πρωτοβουλία πολιτών, Αθήνα, Νοέμβρης 1983

‘ Αντιπληροφόρηση’, Μια αρχειακή ιστορική καταγραφή ενός μέρους του επιθετικού λόγου της μεταπολίτευσης, εκδόσεις Γραφές, Αθήνα, Πρώτος τόμος τεύχη 1-11(1975-1977)

Δεύτερος τόμος τεύχη 12-20(1977-1978),σελ. 21-56, 85-121, 170-226, 255-297, 345-381,453-499, 546-591, 616- 654,689- 705

Τρίτος τόμος τεύχη 21-26(1978-1979), σελ. 113-159, 290- 344, 355- 402, 437- 451, 534- 585, 647- 668, 721- 727

Διεθνής βιβλιοθήκη, *Πεζοδρόμιο τεύχος 11, κείμενα- ντοκουμέντα, Παναγιώτης Λιβερέτος, η ζωή και ο θάνατος ενός Αναρχικού, Διεθνής βιβλιοθήκη, Μάρτης 1983, Αθήνα*

ΣΤ. Κατσαρός, *Εγώ ο Προβοκάτορας, ο Τρομοκράτης. Η γοητεία της βίας*, εκδόσεις Ισνάφι, Γ έκδοση, Ιωάννινα, Νοέμβριος 2008

Τ. Δαρβέρης, *Μία ιστορία της νύχτας, 1967-1974, Μυθιστορία Πλους 2^{ος} , εκδόσεις Βιβλιοπέλαγος, β έκδοση, Αθήνα, 2002*

Κ. Κατσάπης, *Το <πρόβλημα νεολαία>, Μοντέρνοι νέοι, παράδοση και αμφισβήτηση στη μεταπολεμική Ελλάδα, 1964-1974,εκδόσεις Απρόβλεπτες, Αθήνα, Φεβρουάριος 2013*

Όταν ο κόκορας λαλούσε στο σκοτάδι, ανθολογία αναρχικών κειμένων 1971-1978, εισαγωγή, επιμέλεια κειμένων, υπομνηματισμός Μιχαήλ Πρωτοψάλτης, εκδόσεις Βιβλιοπέλαγος, Αθήνα, 2018

Δημήτρης Τρωαδίτης, *Ο ήλιος της αναρχίας ανέτειλε, Για μια ιστορία του αναρχικού κινήματος στον < ελλαδικό> χώρο, ελευθεριακές εκδόσεις Κουρσάλ, Θεσσαλονίκη, Μάης 2017*

Σοφία Αργυρίου- Κυρίτση, *Γυναικείες Φυλακές Κορυδαλλού, αυτοέκδοση, Αθήνα, 1986*

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Συλλογικότητα ‘ΕΝ ΠΛΩ’ Τριάντα χρόνια πίσω, , Αθήνα, Πετράλωνα

Εκδόσεις Διάδοση, *Οι λαχειοπώλες του ουρανού, Αθήνα*

Εκδόσεις Διάδοση, *Οι Βροχοποιοί , Εκδόσεις Διάδοση, Αθήνα*

Κ. Ζυρίνης, *Η Εξέγερση του ’73 , Αθήνα*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

 ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ _____
 ΤΜΗΜΑ ΕΜΠ/ΚΟΝ ΑΡΙΘ. ΓΕΝ. ΦΑΚΕΛΛΟΥ 545.2
 Ἀντικείμενον ΚΑΤΑΓΗΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΙ

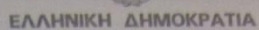
Αριθμ. Αποδείξεως	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΕΚΑΣΤΟΥ ΥΠΟΦΑΚΕΛΛΟΥ
	<u>Α' ΦΑΚΕΛΛΟΥ</u>
	<u>ΕΤΟΣ 1971</u>

ΠΙΝΑΞ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Α.Δ. ΠΑΤΡΟΝ	α.α.α.	1	Δ.Χ. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	α.α.α.	38
Α.Δ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	"	2	" ΚΙΑΚΙΣ	"	39
ΥΑΠ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΗΣ	"	3	" ΚΟΖΑΝΗΣ	"	40
ΥΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	"	4	" ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	"	41
ΥΓΑ ΑΘΗΝΩΝ	"	5	" ΚΥΚΛΑΔΩΝ	"	42
ΥΓΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	"	6	" ΚΩ	"	43
Δ.Χ. ΑΙΤΩΛΙΑΣ	"	7	" ΛΑΜΙΑΣ	"	44
" ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	"	8	" ΛΑΡΙΣΗΣ	"	45
" ΑΜΦΙΣΣΗΣ	"	9	" ΛΑΣΙΘΙΟΥ	"	46
" ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	"	10	" ΛΕΣΒΟΥ	"	47
" ΑΡΚΑΔΙΑΣ	"	11	" ΛΕΥΚΑΔΟΣ	"	48
" ΑΡΤΗΣ	"	12	" ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	"	49
" ΑΧΑΪΑΣ	"	13	" ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	"	50
" ΒΕΡΟΙΑΣ	"	14	" ΕΑΝΘΗΣ	"	51
" ΒΟΙΩΤΙΑΣ	"	15	" ΠΕΙΡΑΙΩΣ	"	52
" ΓΡΕΒΕΝΩΝ	"	16	" ΠΙΕΡΙΑΣ	"	53
" ΓΥΘΙΟΥ	"	17	" ΠΡΕΒΕΖΗΣ	"	54
" ΔΡΑΜΑΣ	"	18	" ΡΕΘΥΜΝΗΣ	"	55
" ΕΥΒΟΙΑΣ	"	19	" ΡΟΔΟΠΗΣ	"	56
" ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	"	20	" ΡΟΔΟΥ	"	57
" ΕΒΡΟΥ	"	21	" ΣΑΜΟΥ	"	58
" ΕΛΕΥΣΙΝΗΣ	"	22	" ΣΕΡΡΩΝ	"	59
" ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ	"		" ΣΠΑΡΤΗΣ	"	60

[illegible]

- 2 -

ΥΠΗΡΕΣΙΑ A. Δ. Κ.

ТМНМА 32

ΑΡΙΘ. ΓΕΝ. ΦΑΚΕΛΛΟΥ

³ Αντιθέμενου

* Αντικείμενο
- Καταγράφονται -

[illegible]

Λ. 55)69

545.1

545.3

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ Α.Δ. ΚΕΡΚ.

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠ-ΚΟΗ

ΑΡΙΘ. ΓΕΝ. ΦΑΚΕΛΛΟΥ 545.3

Αντικείμενον

ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ-ΚΑΤΑΖΗΤΟΥΜΕΝΟΙ

Αύξων
αριθμός

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΕΚΑΣΤΟΥ ΥΠΟΦΑΚΕΛΛΟΥ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ-ΓΕΝΙΚΩΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ-ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ
Κ.Λ.ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΣΧΕΤ. ΦΑΚ. 545.1 @ 545.2

